

Ljubljansko barje

— KRAJINSKI PARK —

**Program dela in finančni načrt
Javnega zavoda Krajinski park
Ljubljansko barje
za leto 2016**

Notranje Gorice, februar 2016

Ljubljansko barje

JZ KRAJINSKI PARK LJUBLJANSKO BARJE
PROGRAM DELA 2016

Program dela pripravili:

Odgovorni vodja priprave programa: Janez Kastelic, v.d. direktorja Krajinkega parka Ljubljansko barje

Strokovni sodelavci: Tina Mikuš, Anja Oven, Gregor Lipovšek, Maša Bratina, Dejan Veranič, Irena Bernetič.

Naslovna fotografija: Dejan Veranič

SEZNAM KRATIC

JZ KP Ljubljansko barje	Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje
KP Ljubljansko barje, KPLB, park	Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NU KPLB	Načrt upravljanja Krajinskega parka Ljubljansko barje
Uredba o KP Ljubljansko barje	Uredba o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Ur. list. št. I 12/2008)
Sklep JZ KP Ljubljansko barje	Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje (Ur. list. št. 55/2009)
ZRSVN	Zavod RS za varstvo narave
ZVKD, OE Ljubljana	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana
SKGZS	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KSS	Kmetijska svetovalna služba
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOL	Mestna občina Ljubljana
ZRC SAZU	Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
DOPPS	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije
PUN 2015-2020	Program upravljanja z Naturo 2000
ITRV	Invazivne tujerodne rastlinske vrste
KOPOP	Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila
PRP	Program razvoja podeželja
KMG-MID	Identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva
SNKU	Slovenska nacionalna komisija za UNESCO
CKFF	Center za kartografijo favne in flore

KAZALO VSEBINE

1.	PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA	8
1.1.	Osebna izkaznica Krajinskega parka Ljubljansko barje	9
2.	UVOD V PROGRAM DELA	11
3.	OCENA IZVAJANJA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA JZ KP LJUBLJANSKO BARJE ZA LETO 2015	12
4.	CILJI IN PRIORITETE UPRAVLJANJA 2016	15
4.1.	Dolgoročni cilji upravljanja	15
4.1.1.	Ocena stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti v zavarovanem območju	15
4.1.1.1.	<i>Opis trenda za posamezne rastlinske ali živalske vrste, habitatne tipe in /ali naravne vrednote ...</i>	15
4.1.1.2.	<i>Izstopajoči dejavniki ogrožanja narave:</i>	17
4.2.	Prioritete in cilji upravljanja parka v letu 2016	19
4.2.1.	Načrtovani letni varstveni cilji KPLB	20
4.2.1.1.	<i>Nekateri najbolj izpostavljeni ukrepi varstva v letu 2016</i>	20
5.	PROGRAM DELA	21
5.1.	Načrt upravljanja – zaključna faza (1. prioriteta)	21
5.2.	Opravljanje naravovarstvenih nalog ohranjanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti, varovanja naravnih vrednot in zagotavljanje ugodnega stanja Natura 2000 vrst in habitatnih tipov na območju KP Ljubljansko barje	22
5.2.1.	Ohranitveni ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti ter za zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000 (1. prioriteta)	22
5.2.1.1.	<i>Ohranitveni ukrepi na izbranih črnih točkah za dvoživke</i>	22
5.2.1.2.	<i>Ohranitveni ukrepi – menjava neustrezne razsvetljave za netopirje</i>	23
5.2.1.3.	<i>Ohranitveni ukrepi – ohranitev gnezd velikega škurha</i>	23
5.2.1.4.	<i>Ohranitveni ukrepi – ohranitev gnezd močvirske sklednice</i>	23
5.2.2.	Spremljanje stanja (1. prioriteta)	24
5.2.2.1.	<i>Kartiranje in popis pokoršenosti travnikov</i>	24
5.2.2.2.	<i>Ugotavljanje stanja populacije izbranih vrst ptic</i>	24
5.2.2.3.	<i>Sodelovanje pri ugotavljanju populacije velikega škurha na območju KPLB</i>	24
5.2.3.	Upravljanje s kmetijskimi zemljišči	26
5.2.4.	Izvajanje ukrepov iz Programa upravljanja z Naturo2000 za obdobje 2014-2020	27
5.3.	Sodelovanje pri varstvu kulturne dediščine	28
5.3.1.	Upravljanje z območje ostalin kolišč na Ljubljanskem barju, ki so vpisane na UNESCO Seznam svetovne dediščine (3. prioriteta)	28

5.3.1.1.	<u>Koordinacija predsedovanja Slovenije Mednarodni koordinacijski skupini</u>	29
5.3.1.2.	<u>Izvajanje aktivnosti informiranja, osveščanja in promocije transnacionalnega serijskega spomeniškega območja svetovne dediščine »Prazgodovinska kolišča okoli Alp« in njegovega slovenskega dela – prazgodovinska kolišča na lgu na Ljubljanskem barju, predvsem pa:</u>	29
5.3.1.3.	<u>Spremljanje stanja območja kolišč na lgu, priprava vmesnih poročil o morebitnih spremembah v prostoru (fotografsko dokumentirano gradivo) in identifikacija drugih ogroženih arheoloških lokacij na Ljubljanskem barju:</u>	30
5.3.1.4.	<u>Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi deležniki v zvezi z načrtovanimi posegi v prostor na območju KP Ljubljansko barje, še posebej na Spomeniškem območju svetovne dediščine in njene neposredne okolice.</u>	30
5.3.1.5.	<u>Sodelovanje z lastniki zemljišč območja spomenika državnega pomena – kolišča na lgu</u>	30
5.3.1.6.	<u>Sodelovanje in usklajevanje aktivnosti z nacionalnimi institucijami, pristojnimi za varstvo kulturne dediščine in implementacijo Strategije za varstvo kulturne dediščine in naravnih vrednot v skladu z mednarodnimi pravnimi instrumenti in aktivnostmi;</u>	30
5.3.1.7.	<u>Sodelovanje z visokošolskimi inštitucijami;</u>	30
5.3.1.8.	<u>Zbiranje podatkov o stanju raziskav ter terenskih pregledih ZVKD OE Ljubljana in/ali za ZRC SAZU in drugih institucij in spodbujanje k medsebojni izmenjavi.</u>	30
5.4.	Parkovna infrastruktura (2. prioriteta)	32
5.5.	Vzpostavitev naravovarstvene nadzorne službe (1. prioriteta)	32
5.6.	Razvojne aktivnosti	33
5.6.1.	Sodelovanje z ZRSVN in drugimi strokovnimi, znanstvenimi in raziskovalnimi organizacijami s področja varstva narave, kulturne dediščine, trajnostnega razvoja ter upravnih zadev (1. prioriteta)	33
5.6.2.	Sodelovanje z naravnimi parki in drugimi zavarovanimi območji v Sloveniji (1. prioriteta)	33
5.6.3.	Sodelovanje s pristojnimi inšpekcijskimi službami (1. prioriteta)	34
5.6.4.	Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi razvojnimi organizacijami (3. prioriteta).....	34
5.6.5.	Sodelovanje z lastniki in uporabniki zemljišč ter strokovnimi službami na področju kmetijstva in razvoja podeželja (1. prioriteta).....	34
5.6.6.	Sodelovanje z nosilci razvoja turistične ponudbe (3. prioriteta)	35
5.6.7.	Sodelovanje z izobraževalnimi institucijami (3. prioriteta)	35
5.6.8.	Mednarodno sodelovanje (3. prioriteta)	35
5.6.9.	Promocija lokalnih pridelkov, proizvodov in storitev (3. prioriteta)	36
5.7.	Prostorsko informacijski sistem -GIS KP Ljubljansko barje (1. prioriteta).....	37
5.8.	Osveščanje, okoljsko izobraževanje in predstavitev biotske raznovrstnosti, ekosistemskih storitev in kulturne dediščine KP Ljubljansko barje (2. prioriteta).....	38
5.8.1.	Spletna stran www.ljubljanskobarje.si	38
5.8.2.	Tiskan promocijski material	38

5.8.3.	Delavnice, predavanja, predstavitve	38
5.8.4.	Informacijska svetovalna pisarna KP Ljubljansko barje	39
5.8.5.	Sodelovanje z mediji.....	39
5.8.6.	Vodenje obiskovalcev.....	39
5.8.7.	Nastopi na sejamskih in drugih predstavitev	39
5.8.8.	Mobilne razstave KP Ljubljansko barje	39
5.8.9.	Uspostavljanje lokalnih vodnikov	39
5.9.	Projekti in projektne ideje	41
5.9.1.	Projekt LJUBA- Ljudje za Barje – ohranjanje biotske pestrosti na Ljubljanskem barju - izvajanje projekta Finančnega mehanizma Evropskega gospodarskega prostora (I. prioriteta).....	41
5.9.2.	Projekt LOKNA (I. prioriteta).....	42
5.9.3.	Priprava projektnega predloga PoLJUBA (Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov in vzpostavitev infrastrukture za interpretacijo ohranjanja narave in Unesco ostankov kolišč na območju Ljubljanskega barja) (I.prioriteta).....	42
5.9.4.	Drugi predlogi projektov	43
6.	POSLOVANJE JAVNEGA ZAVODA	45
6.1.	Administrativna podpora	45
6.2.	Kadrovske zadeve	45
6.3.	Interno komuniciranje in svetovalne storitve pri pripravi programskih dokumentov	45
6.4.	Pravne in upravne zadeve	45
6.5.	Delovanje organov upravljanja.....	45
6.6.	Finančno poslovanje zavoda in uvedba e računov	45
7.	RAZPOREDITEV AKTIVNOSTI GLEDE NA PRIORITETO TER PREDVIDENA PORABA UR ZAPOSLENIH IN PROGRAMSKIH STROŠKOV BLAGA IN STORITEV	47
8.	KADROVSKI NAČRT 2016	53
8.1.	Zaposlenost.....	53
8.2.	Ostale oblike dela- avtorske pogodbe in delo preko študentskega servisa	57
8.3.	Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih	57
9.	FINANČNI NAČRT	58
9.1.	Prihodki.....	58
9.1.1.	Proračunska sredstva	58
9.1.2.	Sofinanciranje izvajanja nalog javnega zavoda.....	58
9.1.3.	Projektna sredstva	59
9.1.4.	Sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov	59

9.1.5.	Lastna dejavnost.....	59
9.1.6.	Presežek prihodkov nad odhodki 2015	59
9.2.	Odhodki	61
9.2.1.	Stroški dela - kadrovski načrt	61
9.2.2.	Stroški materiala in storitev	61
9.2.3.	Investicije.....	65
9.1.	Načrtovani prihodki in odhodki KP Ljubljansko barje v letu 2016 po načelu denarnega toka 66	
10.	FINANČNE TABELLE	67
10.1.	Predračunska bilanca stanja – plan 2016.....	67
10.2.	Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	69
10.3.	Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti ...	70
10.4.	Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka – plan 2016.....	71
10.5.	Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov	74
10.6.	Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov	76

I. PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA

Krajinski park Ljubljansko barje (v nadaljnjem besedilu: KP Ljubljansko barje) je bil ustanovljen z Uredbo o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Ur.l.RS, št. 112/2008) s ciljem, da se zavarujejo naravne vrednote, ohrani biotska raznovrstnost in ohranja ter krepi krajinska pestrost. **Temeljni namen ustanovitve KP Ljubljansko barje je vzpostavitev modernega zavarovanega območja narave, v katerem se ohranja narava in značilna krajina ter v katerem bodo prebivalci dobili nove razvojne priložnosti, obiskovalci pa se bodo v njem dobro počutili.**

Območje KP Ljubljansko barje obsega največje območje mokrotnih travnišč s sistemom mejic in gozdnih, grmiščnih ter vodnih površin v Sloveniji. To območje je izjemno zaradi velikega števila naravnih vrednot, naravnih spomenikov, naravnih rezervatov in prisotnosti mnogih ogroženih ter mednarodno varovanih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov ter kot območje številnih krajinskih kulturnih vrednot, ki so rezultat dolgotrajnega sožitja človeka in narave.

Uredba o KP Ljubljansko barje določa ključne varstvene cilje, ki so: ohranitev naravnih vrednot, posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) in biotske raznovrstnosti, ohranitev ugodnega stanja ogroženih in mednarodno varovanih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, najmanj obstoječega obsega in kakovosti habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju in ohranitev krajine z mozaično razporejenostjo krajinskih struktur.

Za izvajanje javne službe upravljanja krajinskega parka je Vlada RS julija 2009 s Sklepom o ustanovitvi javnega zavoda KP Ljubljansko barje (Ur.l.RS, št. 55/2009) ustanovila javni zavod KP Ljubljansko barje. Na podlagi uredbe in sklepa se v krajinskem parku prvenstveno izvajajo naslednje naravovarstvene naloge:

1. skrb za ohranjanje in vzpostavljanje rabe zemljišč, izvajanja dejavnosti in posegov v prostor, ki varujejo naravne vrednote, ohranjajo biotsko raznovrstnost in krajinsko pestrost;
2. ohranjanje in vzpostavljanje stanja v prostoru, ki zagotavlja ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst;
3. ohranjanje za krajinski park značilne mozaične krajine;
4. usmerjanje vzdrževanja mreže melioracijskih jarkov;
5. preprečevanje širjenja tujerodnih, še zlasti invazivnih rastlinskih in živalskih vrst;
6. izvajanje ukrepov varstva rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov ter habitatnih tipov;
7. druge naloge, ki varujejo naravne vrednote in ohranjajo biotsko raznovrstnost ter krajinsko pestrost v skladu z načrtom upravljanja.

V mednarodnih okvirih je Slovenija pogodbenica Konvencije o biološki raznovrstnosti in država članice Evropske unije, zavezana k izpolnjevanju dveh področnih ciljev:

- Sprejeti učinkovite in nujne ukrepe za zaustavitev izgube biotske raznovrstnosti, da bi do leta 2020 zagotovili odporne ekosisteme, ki bi še naprej zagotavljali osnovne storitve s čimer se zagotovi raznovrstnost življenja na Zemlji in ki bi prispevali k človeški blaginji in izkoreninjanju revščine (cilj Nagoya Aichi, ki je bil sprejet na 10. Konferenci pogodbenic Konvencije o biotski raznovrstnosti).
- Zaustaviti izgubo biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev v EU do leta 2020 in njihova obnovitev v največji možni meri, hkrati pa okrepiti prispevek EU za zaustavitev izgube biotske raznovrstnosti na globalni ravni (Biotska raznovrstnost 2020).

I.1. Osebna izkaznica Krajinskega parka Ljubljansko barje

Lokacija	KP Ljubljansko barje se nahaja na Ljubljanskem barju, ki leži v osrednji Sloveniji in je najjužnejši del Ljubljanske kotline. Razprostira se od Ljubljanskih vrat med Golovcem, Gradom in Šišenskim hribom na severu in severovzhodu, do Polhograjskega hribovja na severozahodu in zahodu, na jugu sega do Krimskega hribovja z Menešijo, na jugovzhodu pa do Dolenjskega podolja.
Površina zavarovanega območja	13.505 ha oziroma 135 km ²
Upravni status	KP Ljubljansko barje se nahaja na območju 7 občin: Brezovica, Borovnica, Ig, Log – Dragomer, Škofljica, Vrhnika ter Mestna občina Ljubljana.
Osnovne značilnosti	Območje KP Ljubljansko barje je največje območje mokrotnih travnišč s sistemom mejic in gozdnih, grmiščnih in vodnih površin v Sloveniji. Zaradi načina obdelave (ekstenzivno košeni travniki) se je ohranila visoka biotska raznovrstnost. Večji del varovanih, klasifikacijskih vrst živali in rastlin oziroma habitatnih tipov je življenjsko vezan na ohranitev mokrotnega značaja ekosistema Ljubljanskega barja ter na ohranitev obsega ekstenzivno upravljanih travnikov (skromno gnojeni in pozno košeni).
Naselja v parku	Znotraj KP Ljubljansko barje v celoti ali v večjem delu leži 22 naselij, in sicer Jezero, Notranje Gorice, Plešivica, Podplešivica, Vnanje Gorica, Žabnica, Brest, Iška Loka, Iška vas, Iška, Kremenica, Matena, Strahomer, Tomišelj, Vrbljene, Draga, Podkraj, Črna vas, Lipe, Bevke, Bistra in Blatna Brezovica. Znotraj KP Ljubljansko barje ležijo tudi druga naselja, vendar le njihov manjši del: Ljubljana ob Ižanski cesti južno od obvoznice, del Podpeči, Verda, Sinje Gorice, Goričice, Prevalj in Kamnika pod Krimom, Loga in Lukovice pri Brezovici, Dola in Brega pri Borovnici ter manjši del naselij Pako, Gumnišče, Lavrica in Škofljica.
Število prebivalcev v parku	Leta 2011 je po podatkih Centralnega registra prebivalstva znotraj meje KP Ljubljansko barje živelo 11.946 prebivalcev.
Raba	Urbane površine predstavljajo okoli 5 % površine KP Ljubljansko barje, 1 % zavzemajo vodne površine (stoječe vode, jarki, kanali, reke, potoki) in 9 % gozd. Več kot dve tretjini površine parka predstavljajo kmetijske površine, pri čemer prevladujejo travniki (46 %), sledijo jim njive in vrtovi (31 %).
Lastništvo	Večina zemljišč v parku je v zasebni lasti (83 % zemljišč). V lasti/solastništvu RS je okoli 12 % zemljišč, s 3 % upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. 0,7 % zemljišč je v lasti/solastništvu občin, 0,6 % v lasti/solastništvu Rimskokatoliške cerkve oz. okoliških župnij, v lasti/solastništvu podjetij pa je približno 0,5 % zemljišč KP Ljubljansko barje.
Ustanovitev parka	KP Ljubljansko barje je bil ustanovljen z Uredbo o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Uradni list RS, št. 112/08), ki je začela veljati 12. decembra 2008.
Kategorija zavarovanja	Krajinski park V. kategorije po IUCN

Varstveni status	Širše zavarovano območje – krajinski park (IUCN V. kategorija), 2 ekološko pomembni območji, območje Nature 2000. Predstavlja posebno območje varstva za 25 vrst ptic na podlagi evropske direktive o pticah. Izjemno je zaradi velikega števila naravnih vrednot (59), naravnih spomenikov (9), naravnih rezervatov (6) in prisotnosti velikega števila ogroženih in mednarodno varovanih prostoživečih rastlinskih (1) in živalskih vrst (27), njihovih habitatov in habitatnih tipov (9) ter kot območje številnih kulturnih vrednot in mozaične krajine, ki je rezultat dolgotrajnega sožitja človeka z naravo.
Varstvena območja v parku	Prvo varstveno območje (44,5 km ² ali 33% celotnega območja) je naravovarstveno najpomembnejše in je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanja naravnih vrednot, ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in temu prilagojenemu opravljanju kmetijske dejavnosti. Drugo varstveno območje (26,3 km ² ali 19% celotnega območja) je naravovarstveno pomembno in je namenjeno uresničevanju varstva naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in pestrosti krajine ter sonaravnim oblikam kmetijske dejavnosti in trajnostni rabi drugih naravnih virov na način, ki je za naravo čim manj moteč. Tretje varstveno območje (64,2 km ² ali 48% celotnega območja) je prednostno namenjeno ohranjanju krajinske pestrosti in spodbujanju trajnostnega razvoja.
Mednarodni status	Na območju KP Ljubljansko barje se nahajata dve skupini prazgodovinskih kolišč, ki sta vpisani na UNESCO Seznam svetovne dediščine. V procesu je kandidatura Ljubljanskega barja za status mokrišča mednarodnega pomena po Ramsarski konvenciji.
Število ožjih zavarovanih območij	15 (9 naravnih spomenikov in 6 naravnih rezervatov)
Število naravnih vrednot	59
Število kulturnih spomenikov	5 kulturni spomeniki državnega in 2 kulturni spomeniki lokalnega pomena
Število enot kulturne dediščine	277
Članstvo v mednarodnih zvezah	KP Ljubljansko barje je član združenja Parki Dinarskega loka. KP Ljubljansko barje je tudi član mednarodne koordinacijske skupine za kolišča transnacionalnega serijskega spomeniškega območja »Prazgodovinska kolišča okoli Alp«
Upravljevec	Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje
Ustanovitev zavoda	Ustanovitev s sklepom Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 55/2009, z dne 17. 7. 2009).
Naslov	Podpeška cesta 380, 1357 Notranje Gorice
Telefon	00386 (0) 8 205 23 50
Fax	00386 (0) 1 356 60 64

e-mail	info@ljubljanskobarje.si
Spletna stran	www.ljubljanskobarje.si

2. UVOD V PROGRAM DELA

Program dela Javnega zavoda KP Ljubljansko barje za leto 2016 je strukturiran podobno kot dosedANJI programi dela zavoda, pri čemer so upoštevana ***Izhodišča za pripravo programov dela in finančnih načrtov za leto 2016*** Ministrstva za okolje in prostor z dne 23.12.2015.

Izhodišča tako finančno kot vsebinsko definirajo vsebine tega programa dela in sicer:

- za javno službo varstva narave proračun RS JZ KP Ljubljansko barje v letu 2016 namenja skupaj 159.065 EUR (od tega 94.500 EUR za stroške dela)
- programski stroški lahko krijejo varstvene, upravljaljske in nadzorne naloge (60% programskih sredstev), aktivnosti urejanja obiska in osveščanja (od 25-30% programskih sredstev) in razvojne naloge (do največ 15% programskih sredstev)
- prioritete delovanja KP Ljubljansko barje v letu 2016 so :
 - a. nadaljevanje priprave Načrta upravljanja KPLB,
 - b. izvajanje ukrepov iz PUN 2015-2020
 - c. priprava projekta za financiranje iz kohezijskega sklada
 - d. pridobivanje primernih površin habitatov ogroženih vrst
 - e. vzpostavitev naravovarstvenega nadzora.

V uvodnem delu s predstavitvijo zavarovanega območja in oceno izvedbe programa dela za preteklo obdobje so navedene glavne prioritete upravljanja, upoštevajoč predvsem finančno in kadrovske situacijo in naloge izvajanja javne službe varstva narave, kot jih zavarovanim območjem narave in parku predpisujejo Zakon o ohranjanju narave ter Uredba KP Ljubljansko barje.

Sledi osrednji del, ki je sestavljen iz dveh delov. Prvi del je program dela oziroma letni program aktivnosti po posameznih vsebinskih skopih, in sicer:

- Načrt upravljanja KP Ljubljansko barje
- Opravljanje naravovarstvenih nalog ohranjanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti, varovanja naravnih vrednot in zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatov
- Upravljanje s kmetijskimi zemljišči
- Sodelovanje pri varstvu kulturne dediščine
- Urejanje parkovne infrastrukture
- Naravovarstveni nadzor
- Osveščanje ter promocija in trženje parka
- Projekti in projektne ideje.

Sledi kadrovski in finančni načrt ter priloge s predpisanimi tabelarnim delom.

3. OCENA IZVAJANJA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA JZ KP LJUBLJANSKO BARJE ZA LETO 2015

V KP Ljubljansko barje smo sledili načrtovanim aktivnostim in predvsem zastavljenim dolgoročnim ciljem upravljanja in prioritetam, kot jih je opredelil program dela za 2015. Dodatno je leto obeležilo izvajanje dveh projektov, financiranih s strani finančnega mehanizma Evropskega gospodarskega prostora (Ljuba-Ljudje za barje) in čezmejnega sodelovanja Slovenija-Hrvaška (Lokna-Ohranitev in promocija vodnih biotopov). Slednje je povzročilo obilico dodatnih aktivnosti za zaposlene, poleg tega pa sta bila na projektu Ljuba v prvi polovici leta realizirani dve začasni zaposlitvi.

Konec leta 2014 oziroma v začetku 2015 smo oddali predlog Načrta upravljanja KP Ljubljansko barje na MOP in Ministrstvo za kulturo. Marca 2015 smo prejeli pripombe in dopolnitve s strani Ministrstva za kulturo, sredi leta pa s strani resornega ministrstva. Zaradi zasedenosti strokovnih sodelavcev NU KPLB ni bil ustrezno spremenjen in zato kot prioriteta v letu 2016 ostaja vključitev pripomb MOP v osnutek NU KPLB, usklajevanje z deležniki, javne predstavitve, končna priprava in oddaja usklajenega predloga NU na MOP. Vendar pa aktivnosti in ukrepi, ki smo jih opredelili v NU KPLB, kljub temu, da dokument še ni veljaven, predstavljajo temelj za izvedbeni program aktivnosti v pričajučem in prihodnjih programih dela parka. Na področju izvajanja naravovarstvenih nalog velja omeniti konkretne ukrepe na terenu pri ohranjanju populacije netopirjev (ureditev ustrezne osvetlitve na vseh objektih) in dvoživk (zaščitna ograja in komunikcijske delavnice). Izveden je bil popis pokošenosti travnikov, ki daje vpogled v stanje habitatov travniških ptic in je zajel preko 40 odstotkov Natura 2000 območja za ptice na Ljubljanskem barju. Izvajali smo popise stanja populacij bele čaplje, gnezdišč velikega škurha (sklenjena pogodba o varstvu z lastnikom parcele) in gnezdišč močvirske sklednice. Program dela 2015 je predvidel tudi nekatere druge aktivnosti varstva vrst in habitatov, ki so bile zaradi pridobitve projekta Ljuba vključene v projektne aktivnosti in izvedene v tem okviru. Izvajanje neposrednega nadzora v naravi v KP Ljubljansko barje se ne izvaja na način, kot ga predvideva Zakon o ohranjanju narave, zato z zunanjim izvajalcem izvajamo redne terenske ogleda, glede kršitev pa tesno sodelujemo s pristojnimi inšpekcijskimi službami. Ker ta način ne daje ustreznih rezultatov, bo KPLB v letu 2016 s to prakso prenehal in se osredotočil na vzpostavitev naravovarstvene nadzorne službe. Velika pozornost je bila namenjena tudi aktivnostim s področja varovanja kulturne dediščine (kolišča z UNESCO Seznama). Leto 2015 je zaznamovala 140 - letnica odkritja kolišč, KPLB je pripravil posebno razstavo, posvečeno tem dogodkom in izvedel več specializiranih vodenj in prireditev.

Obiskovanje parka urejamo in kanaliziramo z organizacijo vodenih ogledov in ekskurzij po parku ter z urejanjem parkovne infrastrukture. Učne poti in druge označitve v naravi so nepogrešljive pri interpretaciji in usmerjanju obiska v parku, zato smo sodelovali pri pripravi vsebin za učno pot ob izviri Ljubljanice ter zamenjali oziroma prenovili nekaj označitev na terenu.

Izpolnili smo načrtovan program aktivnosti osveščanja in informiranja javnosti (izdaja zemljevida v angleškem jeziku, končna postavitev TOP 100, potrebni ponatisi,...). Več kot je bilo načrtovano smo se ukvarjali z interpretacijo parkovnih vsebin preko drugih oblik komuniciranja (osebno, predavanja, vodenja, delavnice, spletna stran...). Najpomembnejša aktivnost v tem okviru je bila izvedba delavnic po barjanskih osnovnih šolah (dvoživke, koliščarji, barjanska okna).

V letu 2015 je KPLB prvič prejel tudi sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije, ki smo jih namenili ukrepom varstva narave na kmetijskih zemljiščih. Park je najel nekaj razpoložljivih zemljišč SKZGS in jih revitaliziral skladno z naravovarstvenimi zahtevami, ter pridobil status kmetijskega gospodarstva, kot osnovo za pridobivanje sredstev Programa razvoja podeželja (PRP).

V letu 2015 je KP Ljubljansko barje začel z izvajanjem dveh projektov. Projekt Ljuba-Ljudje za barje naslavlja glavne vzroke upadanja biotske pestrosti na Ljubljanskem barju. Namen projekta je prispevati k izboljšanju stanja treh Natura 2000 kvalifikacijskih habitatnih tipov (mokrotni travniki z modro stožko, vlažni mezotrofni travniki z lisičjim repom in zdravilno strašnico, nizko barje) in štirih Natura 2000 kvalifikacijskih vrst (Loeselova grezovka, barjanski okarček, strašničin mravljiščar, travniški postavnež) na območju Ljubljanskega barja.

Projekt Lokna- ohranitev in promocija vodnih biotopov pa je namenjen inventarizaciji, sanaciji in prezentaciji barjanskih oken kot edinstvenih, a izginjajočih vodnih biotopov na Ljubljanskem barju. Jeseni leta 2015 so bili objavljeni prvi razpisi za projekte programov nove finančne perspektive EU. KP Ljubljansko barje je skupaj s številnimi partnerji prijavil projekt na prvi razpis programa Podonavje, ki se nanaša predvsem na trajnostno obiskovanje mokrišč na tem območju (Danube Eco Tours). Poleg tega smo se kot pridruženi partner pridružili nekaterim projektnim predlogom.

Ena bolj pomembnih aktivnosti, ki je zaznamovala drugo polovico leta 2015 je priprava projekta za OP Evropska kohezijska politika. KP Ljubljansko barje je vodil pripravo osnutka projekta in oblikovanja partnerstva za projekt, katerega osnovni namen je zaustavitev procesa upadanja biotske pestrosti na Ljubljanskem barju.

Proračunska postavka MOP za leto 2015 je za delovanje javne službe varstva narave v KP Ljubljansko barje znašala skupaj 156.604 EUR (vključuje stroške dela, materialne stroške in investicije), kar ne zagotavlja ustreznega finančnega okvira za kakovostno in celovito izvajanje javne službe varstva narave, kot je ta opredeljena v zakonodaji in ustanovnih dokumentih parka. Dodatno smo pridobili še 14.000,00 EUR s strani ministrstva, pristojnega za kulturo, za izvajanje nalog upravljanja s spomeniškim območjem kulturnega spomenika državnega pomena (pristojnosti zavoda pri tem še niso opredeljene v ustanovitvenih aktih zavoda) in 3.437 EUR s prihodki od vodenih ogledov. Sklenjena je bila pogodba s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije v višini 12.000 EUR, z namenom ustreznega naravovarstvenega vzdrževanja kmetijskih zemljišč. Dodatno smo pridobili tudi sredstva Slovenske nacionalne komisije za UNESCO in zavoda Turizem Ljubljana ter nekaj manjših donacij. Stroške za plače smo zmanjšali s sodelovanjem zaposlenih pri obeh projektih, tako da smo lahko del sredstev za plače ob koncu leta z rebalansom prerazporedili med programska sredstva. V letu 2015 smo se zaradi izvajanja dveh projektov vključili v zakladniški sistem Ministrstva za finance (MF), ki omogoča ugodno zadolževanje za potrebe avansiranja upravičenih stroškov projektov.

Veliko oviro za kakovostno izvedbo načrtovanih nalog predstavlja premajhna kadrovska zasedba (3 zaposleni). Začasna zaposlitev dveh projektnih sodelavcev in stalno sodelovanje z dvema zunanjima izvajalcema za izvedbo programa dela 2015 je pokazala, kako neprimerno večji so lahko učinki delovanja parka, v kolikor ima le-ta vsaj približno ustrezno kadrovska zasedbo.

Na podlagi navedenega ugotavljamo, da je bil Program dela 2015 izveden maksimalno v okviru obstoječih kadrovskih in finančnih virov.

4. CILJI IN PRIORITETE UPRAVLJANJA 2016

4.1. Dolgoročni cilji upravljanja

Prioritete delovanja parka v letu 2016 sledijo zagotavljanju sledečih dolgoročnih ciljev, kot jih opredeljuje predlog Načrt upravljanja JZ KPLB.:

Cilj A: Ohranitev narave in ekosistemskih storitev, ki jih zagotavlja

Cilj je z ustreznimi ukrepi in aktivnostmi zagotoviti zaustavitev upadanja biotske raznovrstnosti, ohranitev naravnih vrednot, posebnih varstvenih območij, krajinske pestrosti, ugodnega stanja ogroženih in mednarodno varovanih prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst in njihovih habitatov ter najmanj obstoječega obsega in kakovosti habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju. Z ohranjeno naravo in vzpostavljenim zavarovanjem pred negativnimi vplivi, ki lahko povzročijo poslabšanje stanja, se omogoča tudi ohranitev ekosistemskih storitev, ki jih zagotavlja narava.

Cilj B: Trajnostni razvoj in raba naravnih virov

Cilj je prispevati k trajnostnemu razvoju območja krajinskega parka ter rabi naravnih virov, preko izvajanja aktivnosti na vseh treh komponentah trajnostnega razvoja: ekonomski, družbeni in okoljski. To bo omogočilo dvig kakovosti bivanja prebivalcev KPLB.

Cilj C: Učinkovito upravljanje

Cilj je zagotoviti podporno okolje za učinkovito izvajanje nalog in aktivnosti JZ KPLB v okviru javne službe ohranjanja narave.

Cilji izhajajo iz ocene stanja v parku in temeljijo tudi na analizi največjih dejavnikov ogrožanja narave, biotske in krajinske pestrost Ljubljanskega barja, kot jih navajamo v nadaljevanju:

4.1.1. Ocena stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti v zavarovanem območju

Stanje biotske pestrosti se na območju KP Ljubljansko barje vsako leto slabša. To dokazujejo tako popisi habitatnih tipov (kartiranje HT), kot tudi drugi popisi in spremljanja stanja vrst (DOPPS – ptice kmetijske krajine, ZRC SAZU – metulji, loeslijeva grezovka). Širijo se območja, zaraščena z invazivnimi tujerodnimi rastlinskimi vrstami. Na območju, velikem 660 ha, je bilo popisanih kar 22 ha zaraslih z zlato rozgo. Ugotovitve, ki izhajajo iz rezultatov našega dela, kažejo tudi na to, da se slabša tudi stanje nekaterih naravnih vrednot (razraščanje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst (Močilnik), posegi človeka – odnašanje šote iz območij ostankov visokega barja, pritiski po pozidavah oz. urejanju, ki ni v skladu z naravovarstvenimi smernicami itd.)

4.1.1.1. Opis trenda za posamezne rastlinske ali živalske vrste, habitatne tipe in /ali naravne vrednote

Na podlagi Zbirnega poročila po Direktivi o habitatih in po Direktivi o pticah iz leta 2013 je razvidno, da je ocena stanja kvalifikacijskih vrst v alpski biogeografski regiji slaba s trendom navzdol: **U2-** (štrašničin mravljiščar, barjanski okarček, pisana penica, kosec), slaba z neznanim trendom **U2x** (močvirska sklednica, navadni podkovnjak, navadni netopir, puščavnik), oziroma je stanje označeno z

oceno nezaostno s trendom navzdol **U1**- (Loeselova grezovka, hribski urh, veliki pupek, koščični škratec, travniški postavnež). Slabo stanje s trendom upadanja **U2**- velja tudi za HT_6410 – Travniki s prevladujočo stožko (*Molinion spp.*) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (*Molinion caeruleae*), HT_6430 - Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem, HT_6510 – Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) ter HT_7230 – Bazična nizka barja. Stanje vrst na Ljubljanskem barju sovпада s stanjem v regiji, z razliko slabšega stanja travniškega postavneža ter neznanega stanja za puščavnika. Pri tem velja poudariti, da je stanje barjanskega okarčka kritično, saj so populacije na območju pred izumrtjem, in zato predstavljajo prioriteto ohranjanja. Veliki škurh, za katerega je Ljubljansko barje najpomembnejše gnezdišče v državi in ki je globalno ogrožena vrsta, je prav zaradi slabega stanja travniških habitatov na Ljubljanskem barju kritično ogrožena vrsta in mu v prihodnjih nekaj letih grozi izumrtje, če ne bodo izvedene intervencijske akcije za njegovo ohranitev.

Trendi stanja biotske raznovrstnosti in populacij posameznih vrst na Ljubljanskem barju torej kažejo negativno sliko, saj upadajo vse pomembne vrste, ki so vezane na kmetijsko krajino, in predvsem tiste, ki so vezane na mokrotne habitatne tipe. Najbolj ogroženih habitatni tipi so predvsem nizka barja (FFH 7230), ostanki visokih barij (91D0*), ekstenzivni mokrotni travniki, kjer prevladuje modra stožka (6410), in nižinsko ekstenzivno gojeni travniki (6510) ter območja visokih steblik (6430) (brestovolistni oslad, šaši, vodne perunike itd.), kjer prihaja zlasti do zaraščanja ali pa do razraščanja tujerodnih invazivnih rastlinski vrst.

V nadaljevanju navajamo nekatere podatke, ki smo jih zbrali bodisi preko različnih projektov v parku bodisi so drugače javno dostopni in jih je mogoče interpretirati za območje parka. Največ podatkov izhaja iz rednih monitoringov (ptice kmetijske krajine, redna kartiranja habitatnih tipov), deloma pa iz podatkov, ki so bili pridobljeni v okviru projekta Ljuba in Lokna.

Trendi za repaljščico kažejo upad med leti 1992 in letom 2010 za 87%. Prav tako velja isti trend tudi za kosca. Veliki škurh je globalno ogrožena vrsta na Ljubljanskem barju, ki je še edino območje v Sloveniji, kjer ga najdemo. V letu 2015 je bilo denimo najdeno samo eno gnezdišče velikega škurha. Vzroki upada teh vrst v zadnji 20 letih so predvsem izgube travnikov na račun intenzivnih travnih njiv ter njiv koruze, ki že skoraj prevladuje kot monokultura. Površine travnikov so se zmanjšale od leta 1999 -2014 za 13% ali 9 km² (Jančar, 2014), še večje pa je zmanjšanje površin ekstenzivno gojenih travnikov, na katerih najdemo največ varovanih in ogroženih vrst in habitatnih tipov. Ekstenzivnih travnikov smo v letih od prvega kartiranja HT (1999-2000) do 2015 izgubili več kot 1500 ha.

Negativni trend se kaže pri populacijah in vrstah metuljev. Največji pokazatelj slabega stanja je barjanski okarček, ki leta zelo na kratke razdalje in je zelo vezan na posamezni travnik, kjer se izleže, prehranjuje in tudi nato odlaga jajca iz katerih se razvijejo novi osebk. Podatki kažejo, da se je barjanski okarček pred letom 1991 nahajal na več kot 1000 ha na območju KPLB. Tako na širšem območju med Plešivico in Bevkami, v Vnanjih gorah, severno od Bresta (na območju lškega morosta) in severno od Matene. Večje območje je bilo med Igom in Škofljico, v dolini Želimeljščice in tudi v Strajanovem bregu in v Dragelu. V letu 2009 se je površina območja okarčka zmanjšala le še na 33 ha. Posamezne parcele znotraj lškega morosta, med Igom in Škofljico, v Strajanovem bregu in v Želimeljski dolini. V letu 2014 je bil okarček najden le še na 7 ha površin. Brez takojšnje intervencije se predvideva, da bo do leta 2020 na območju Ljubljanskega barja izumrl (Čelik, 2014). V letu 2015 je bil izveden popis travniškega postavneža, ki pa na območju Ljubljanskega barja ni bil več najden.

Po podatkih kartiranja HT na območju prvega varstvenega območja se nam kaže upad kvalifikacijskih HT. Na izbranem območju prve cone se je po primerjavi podatkov iz leta 1999 -2003 in leta 2014 % HT koda 6410 – travniki s prevladujočo stožko, zmanjšal za 90%.

4.1.1.2. Izstopajoči dejavniki ogrožanja narave:

Slabo stanje opisanih kvalifikacijskih vrst in HT je posledica naslednjih vzrokov:

- a) **Intenziviranje kmetijske proizvodnje**
 - a. preoravanje travnikov v njive,
 - b. intenziviranje obdelave travnikov (prezgodnja in večkratna košnja, gnojenje, zeleno baliranje, hkratna košnja in spravilo večjih sklenjenih površin;
 - c. intenzivna paša (prevelika obtežba živali, nezadostno število čredink, neupoštevanje naravnih omejitev – vlažna, mokra tla, paša do vodotokov),
 - d. intenzivne melioracije (krčenje oz. izsekavanje ter požiganje mejic in grmišč, čiščenje terciarnih jarkov (pregloboki jarki, nepravi čas in način čiščenja - odlaganje izkopane zemljine na travišča ob jarku...), prehitro odvodnjavanje vode iz območja, zasipavanje barjanskih oken ter depresij, izsekavanje starih dreves (vrbe, jelše) ob vodotokih in starih sadnih dreves z dupli na travnikih itd.
- b) **Neustrezna in finančno nezanimiva KOPOP plačila** z nefleksibilnimi in administrativno zahtevnimi naravovarstveno pomembnimi operacijami (HAB, MET, VTR, STE).
- c) **Vznemirjanje gnezdečih vrst ptic** (psi in sprehajalci na travnikih) in gnezdečih in hibernirajočih močvirskih sklednic (npr. čiščenje in kopanje jarkov pri izvajanju protipoplavnih ukrepov v času prezimovanja).
- d) **Sistemska izključno proizvodno usmerjeno gospodarjenje** Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov z zemljišči na območju Natura 2000 Ljubljansko barje.
- e) **Pomanjkanje znanja o optimalnih metodah upravljanja travniških površin za vzdrževanje ugodnega stanja vrst/HT** (npr. o najbolj primernih metodah vzdrževanja mokrotnih travnikov, odstranjevanja ITRV ter načinih vzpostavitve ekstenzivnih travniških površin, načinih pridobitve primerne semena za vzpostavitev mokrotnih travniških HT) in metodah vzdrževanja primerne izbora vrst grmišč in primernih sukcesijskih stadijev barjanskega gozda (izginjajo vmesni stadiji – nizka do srednje visoka grmišča in primerne vrste grmišč).
- f) **Nerešena vprašanja uporabe biomase pozno košenih mokrotnih travnikov.**
- g) **Opuščanje obdelave kmetijskih zemljišč**
 - zaraščanje mokrotnih in vlažnih travnikov z invazivnimi tujerodnimi rastlinskimi vrstami (japonski dresnik, kanadska in orjaška zlata rozga itd.),
 - nastanek divjih odlagališč gradbenega in drugega materiala, kar še dodatno preprečuje, da bi se taka zemljišča vzpostavilo nazaj v vlažne travnike ter
 - neodstranjevanje pokošene biomase poznega odkosa (stelja) na traviščih, kar je na območju Ljubljanskega barja tudi večkrat posledica jesenskih poplav, ki preprečujejo dostop strojne mehanizacije.
- h) **Neprimerno vzdrževanje mreže jarkov** z vidika kvalifikacijskih vrst.
- i) **Nezadostno znana ekologija in razširjenost vrst** (7 vrst ima še vedno nezadostno oceno).
- j) **Prisotnost in dodatni vnos rdečevratk**
- k) **Izginjanje mozaičnosti rabe** travišč ter s tem poveztljivosti in refugijev za kvalifikacijske travniške vrste.
- l) **Spreminjanje vizualne podobe kulturne krajine** (gradnja objektov za shranjevanje bal, ki izpodriva značilno arhitekturo kozolcev

DEJAVNIK OGROŽANJA	NATANČNEJŠI OPIS GROŽNJE	VPLIV NA VRSTO	VPLIV NA HABITAT	NAJBOLJ OBROŽENE VRSTE	NAJBOLJ OGROŽENI HT
IZVAJAJE INTENZIVNE KMETIJSKE DEJAVNOSTI	Intenziviranje travnikov, prehitro in prepogosto košenje, gnojenje, do-semenjevanje z neavtohtonimi semeni, baliranje za silažo, apnenje trajnih travnikov	Upadanje števil vrst zaradi neposrednih ali posrednih učinkov te grožnje	Nižanje naravovarstvene vrednosti posameznih HT oz. spreminjanje HT iz ekstenzivnih v intenzivne	Metulji (barjanski okarček, travniški postavnež, strašnični mravljiščar itd.), travniške ptice (kosec, repaljščica in veliki škurh itd.)	Travniki s prevladujočo modro stožko (FFH 6410) Srednjeevropski higromezofilni nižinski travniki na srednje vlažnih tleh s prevladujočo visoko pahovko (FFH 6510) Visoka steblikovja (FFH 6430)
	Kopanje novih jarkov in poglobljanje, širjenje starih ter puščanje zemljine na robovih jarkov	Upadanje števil vrst zaradi neposrednih ali posrednih učinkov te grožnje	Izsuševanje mokrotnih habitatnih tipov. Nižanje naravovarstvene vrednosti posameznih HT	Metulji (barjanski okarček, travniški postavnež, strašnični mravljiščar itd.), travniške ptice (kosec, repaljščica in veliki škurh itd.), Rastline loeslijeva grezovka, vodna perunika itd., močvirska sklednica, dvoživke	Travniki s prevladujočo modro stožko (FFH 6410) Srednjeevropski higromezofilni nižinski travniki na srednje vlažnih tleh s prevladujočo visoko pahovko (FFH 6510) Visoka steblikovja (FFH 6430) Ostanki visokega barja oz. barjanski gozdovi (91D0*) Bazična nizka barja (FFH 7230)
	Opuščanje kmetijske rabe, raznašanje semen, sadik ITRV na njive z »okuženo« zemljino.	Zmanjševanje biotske pestrosti rastlinskih in živalskih vrst,	Spreminjanje HT, razrast invazivnih tujerodnih vrst. Nižanje naravovarstvene vrednosti posameznih HT	Vsi specialisti vezani na ekstenzivne HT Metulji (barjanski okarček, travniški postavnež, strašnični mravljiščar itd.), travniške ptice (kosec, repaljščica in veliki škurh itd.), loeslijeva grezovka,	Travniki s prevladujočo modro stožko (FFH 6410) Srednjeevropski higromezofilni nižinski travniki na srednje vlažnih tleh s prevladujočo visoko pahovko (FFH 6510) Visoka steblikovja (FFH 6430) Ostanki visokega barja oz. barjanski gozdovi (91D0*) Bazična nizka barja (FFH 7230)
ODLAGANJE (GRADBENEGA IN, ODPADNEGA) MATERIALA IN ZEMLJINE NA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	Vnos nerodovitne in z ITRV ter drugimi strupi onesnažene zemljine povzroča uničenje habitata in širjenje okuženosti na sosednja zemljišča	Popolno uničenje populacij vseh varovanih vrst.	Popolno uničenje populacij vseh varovanih HT	Metulji (barjanski okarček, travniški postavnež, strašnični mravljiščar itd.), travniške ptice (kosec, repaljščica in veliki škurh itd.) dvoživke, močvirska sklednica	Travniki s prevladujočo modro stožko (FFH 6410) Srednjeevropski higromezofilni nižinski travniki na srednje vlažnih tleh s prevladujočo visoko pahovko (FFH 6510) Visoka steblikovja (FFH 6430)
	Širjenje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst	Zmanjševanje biotske pestrosti rastlinskih in živalskih vrst,	Spreminjanje HT, razrast invazivnih tujerodnih vrst Nižanje naravovarstvene vrednosti posameznih HT Delno ali popolno uničenje habitata, če gre za zasipanje vodnih teles	Vsi specialisti vezani na ekstenzivne HT Metulji (barjanski okarček, travniški postavnež, strašnični mravljiščar itd.), travniške ptice (kosec, repaljščica in veliki škurh itd.), loeslijeva grezovka, dvoživke	Travniki s prevladujočo modro stožko (FFH 6410) Srednjeevropski higromezofilni nižinski travniki na srednje vlažnih tleh s prevladujočo visoko pahovko (FFH 6510) Visoka steblikovja (FFH 6430) Ostanki visokega barja oz. barjanski gozdovi (91D0*) Bazična nizka barja (FFH 7230)
ZAPIRANJE in/ ali OSVETLJEVANJE VSTOPNIH LIN CERKVENIH ZVONIKIH IN LADJAH	Zamreževanje vstopnih lin do zvonikov, cerkvenih ladij za porodniške kolonije netopirjev Osvetljevanje cerkva v nočnem času,	V primeru osvetljevanja motnja pri hranjenju (daljši čas hranjena tudi do 2 uri) netopirjev	V primeru popolnega zaprtja lin – popolno uničenje habitata, v primeru delnega zaprtja – zmanjšanje kolonije	Netopirji Nočni metulji in žuželke (osvetljevanje)	Kotišča netopirjev

PROMET	Povozi dvoživk na cestah, kjer dvoživke spomladi prečkajo cesto Hitrost in frekvenca prometa poveže še povečuje	Zmanjšanje števila osebkov dvoživk (pupkov, ki se počasneje premikajo in tudi ostalih vrst)	vpliv na selitveni koridor dvoživk	dvoživke	Selitveni koridor dvoživk (črne točke)
---------------	--	---	------------------------------------	----------	--

4.2. Prioritete in cilji upravljanja parka v letu 2016

Na navedene dejavnike ima park zaradi svojih omejenih pristojnosti delovanja na druge dejavnosti in rabe prostora sam zelo omejen vpliv, k uresničevanju zastavljenih ciljev zato lahko največ prispevamo z izvedbo prioritetenih aktivnosti, kot so navedene v nadaljevanju. Navedene prioritete izhajajo iz izhodišč za pripravo finančnega načrta in programa dela 2016. Dodajamo, da gre pri izvedbi aktivnosti druge in tretje prioritete izključno za izvajanje podpornih dejavnosti oziroma za orodja v smislu ustvarjanja predpogojev za uspešno izvajanje in uresničevanje ciljev prve prioritete. V nadaljnjih poglavjih tega programa dela že v naslovih poglavij oziroma podpoglavij navajamo tudi prioriteto posamezne aktivnosti.

V poglavju 7 je pregled prioritetenih aktivnosti v letu 2016, vključno z oceno sredstev in delovnih ur, namenjenih posamezni prioriteti.

Posebna pozornost bo v letu 2016 namenjena nalogam, ki pomenijo dokončanje začetih projektov, izvajanju ukrepov PUN 2014-2020, pripravi projektov za pridobitev dodatnih sredstev za izvajanje ukrepov PUN 2015-2020 in vzpostavitvi učinkovitega nadzora, predvsem pa:

- dokončanje Načrta upravljanja KP Ljubljansko barje (glej poglavje 5.1- Načrt upravljanja): v letu 2016 bo potrebno predlog NU KPLB uskladiti z resornim ministrstvom in številnimi deležniki ter ga pripraviti za sprejem na Vladi RS;
- izvajanje ukrepov za ohranitev vrst in habitatov, kot jih opredeljuje PUN 2015-2020 (glej poglavje 5.2.4- Izvajanje ukrepov PUN): vse predlagane naravovarstvene aktivnosti in ukrepi upravljanja s kmetijskimi zemljišči v tem programu dela izhajajo iz predlaganih ukrepov v PUN in so istočasno tudi del ukrepov iz predloga NU KPLB
- priprava projekta za financiranje iz kohezijskega sklada »*Interpretacija in prezentacija naravne in kulturne dediščine na Ljubljanskem barju –PoLjuba*: osnutek projekta, v katerem kot partnerji sodelujejo KPLB, ZRSVN, DOPPS, ZRC SAZU in CKFF, je v pripravi in usklajevanju
- pridobivanje primernih površin habitatov ogroženih vrst bo v letu 2016 potekalo na več načinov, odvisno od pripravljenosti lastnikov, npr. zakup zemljišč, odkup zemljišč (predvsem v okvirih projektov), sklenitev pogodbe o varstvu, sklenitev skrbniške pogodbe, sklenitev pogodbe o stvarni služnosti...
- vzpostavitev naravovarstvenega nadzora bo v letu 2016 mogoča samo z usposabljanjem zaposlenih in pridobitvijo statusa prekrškovnega organa.

4.2.1. Načrtovani letni varstveni cilji KPLB

Varstveni cilji v letu 2016 so naravnani na reševanje ključnih in najbolj perečih problemov, ki jih lahko JZ KPLB rešuje v okviru svojih pristojnosti ter finančnih in kadrovskih zmogljivosti. Vse naravovarstvene naloge v letu 2016 (prioriteta I) so postavljene za doseganje boljšega stanja ali vsaj ohranjanje obstoječega stanja vrst in prednostnih HT.

4.2.1.1. Nekateri najbolj izpostavljeni ukrepi varstva v letu 2016

1. Ohranitveni ukrepi – dvoživke (črne točke).
2. Ohranitveni ukrepi – netopirji (ukrep za povečanje populacije malega podkovnjaka in navadnega netopirja).
3. Ohranitveni ukrepi - invazivne tujerodne rastlinske vrste (ukrepi za revitalizacijo zaraščenih površin z ITRV z namenom postopnega pridobivanja ekstenzivnih mokrotnih površin kvalifikacijskih travniških HT).
4. Ohranitveni ukrepi - neposredni dogovori z lastniki o poznejši košnji na območjih znanih gnezd (veliki škurh), ugotovljeni na podlagi predhodnega ugotavljanja lokacije gnezd te vrste. (ukrep za ohranitev ali celo povečanje populacije velikega škurha na Ljubljanskem barju).
5. Kartiranje oz. popis pokošnosti travnikov (ugotavljanje vzrokov upada travniških vrst ptic in metuljev na območju KPLB , kot dodatni argument za nujno spremembo kmetijske prakse na območjih ciljnih vrst metuljev in ptic).
6. Ugotavljanje stanja populacij izbranih vrst ptic (velika bela čaplja)- Izvajanja ukrepa iz PUN 2014 - 2020).
7. Ugotavljanje območja odlaganja jajc močvirske sklednice na izbranih območjih znotraj KPLB in neposredni dogovori z lastniki o ustrezni rabi zemljišča (pogodbeno varstvo).
8. Popis pokošnosti travnikov kot pokazatelj stanja habitatov za travniške vrste ptic.
9. Dokončanje projekta LJUBA- Ljudje za Barje – ohranjanje biotske pestrosti na Ljubljanskem barju – katerega cilj je izvedba ohranitvenih ukrepov (primerna kmetijska praksa, pogodbeno varstvo) za barjanskega okarčka, nizko barje in ekstenzivne travnike.
10. Dokončanje projekta LOKNA-Ohranitev in promocija vodnih biotopov, katerega cilj je prva inventarizacija barjanskih oken in sanacija nekaterih najbolj ogroženih.
11. Priprava/ prijava kohezijskega projekta Interpretacija in prezentacija naravne in kulturne dediščine na Ljubljanskem barju, katerega cilj je izvedba številnih ukrepov, kot jih predvideva PUN 2015-2020.

5. PROGRAM DELA

5.1. Načrt upravljanja – zaključna faza (1. prioriteta)

Dokončanje predloga Načrta upravljanja in dokončna uskladitev vsebine z matičnim ministrstvom in ministrstvom pristojnim za kulturo. Po komunikacijskih aktivnostih (informiranje in ozaveščanje v medijih, za ta namen organizirani sestanki, srečanja itd.) s predstavniki različnih interesnih skupin na lokalnem nivoju planiramo, v sodelovanju z matičnim ministrskim resorjem, izvedbo tudi vsaj 2 javnih predstavitev dokumenta v postopku javne obravnave (za lokalne skupnosti in nevladne organizacije in drugo zainteresirano javnost). Do konca decembra 2016 bo dokument pripravljen in usklajen ter poslan v potrditev na Vlado RS.

TABELA 5.1 - Naloge, kazalniki in ocena resursov za pripravo izhodišč načrta upravljanja - zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA **
Načrt upravljanja – zaključna faza	Dokončanje predloga NU in uskladitev vsebine z matičnim ministrstvom in MK	1	420	1 – 05/2016	100
	Srečanja s predstavniki interesnih skupin,	2	80	05 – 06/2016	300
	Najmanj 2 javni predstavitvi osnutka načrta upravljanja KPLB	2	280	9-10/2016	1000
	Končna priprava in oddaja usklajenega predloga NU na MOP in MK	2	170	12/2016	100
SKUPAJ			950		1.500

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

5.2. Opravljanje naravovarstvenih nalog ohranjanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti, varovanja naravnih vrednot in zagotavljanje ugodnega stanja Natura 2000 vrst in habitatnih tipov na območju KP Ljubljansko barje

5.2.1. Ohranitveni ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti ter za zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000 (1.prioriteta)

Ohranjanje naravovarstvene vrednosti Ljubljanskega barja z ohranjanjem biotske raznovrstnosti, varovanjem naravnih vrednot in zagotavljanjem ugodnega stanja Natura 2000 vrst in habitatnih tipov predstavlja ključen izziv KP Ljubljansko barje tudi v letu 2016. Vse aktivnosti, navedene v tem programu dela, so neposredno ali posredno podrejene doseganju tega cilja. Na podlagi rezultatov študij, opravljenih v letu 2012, katerih namen je bil pripraviti predlog ohranitvenih ukrepov za posamezne ogrožene skupine in habitatne tipe (ptice, dvoživke, metulji, kačji pastirji, netopirji, rastline in varovani habitatni tipi) in ki predstavljajo tudi strokovno podlago za ukrepe v 10-letnem načrtu upravljanja KP Ljubljansko barje, bomo v letu 2016 nadaljevali nekatere ukrepe iz leta 2015 in izvedli nekatere nove.

Tako kot leto poprej tudi v letu 2016 želimo izvesti ohranitvene ukrepe, ki pozitivno vplivajo na več skupin barjanskih rastlin in živali ter na ohranitev ogroženih in naravovarstveno vrednih habitatnih tipov.

5.2.1.1. Ohranitveni ukrepi na izbranih črnih točkah za dvoživke

Vse vrste dvoživk, ki živijo na Ljubljanskem barju, imajo nek naravovarstveni status. Ukrepi, ki zagotavljajo njihovo dolgoročno preživetje se nanašajo predvsem na preprečevanje uničevanja in fragmentacije njihovih življenjskih prostorov, zmanjšanje vnosa gnojil in pesticidov ter odpravo ovir njihovih selitvenih poti v času mrestenja. V letu 2013 smo v sodelovanju s strokovnjaki s področja dvoživk vzpostavili spremljanje dogajanja na območju mrestišč plavčka v času mrestenja, ter identificirali najpomembnejša mesta, kjer dvoživke množično prečkajo ceste in s tem v zvezi prihaja do večjih povozov osebkov. Z naravovarstvenimi aktivnostmi (postavljanje ograj za dvoživke) zmanjševanja povozov dvoživk smo začeli že v leta 2014 ob pomladanskem prečkanju najbolj kritičnih cestnih odsekov v KPLB.

V letu 2016 bomo s projektom pod sloganom »Pomagajmo žabicam čez cesto« nadaljevali. Predvidene so naslednje aktivnosti:

- ozaveščanje o pomenu ohranjanja dvoživk in njihovih življenjskih prostorov (prek spletne strani JZ KPLB in vabilo k sodelovanju prostovoljcev pri akcijah postavitve zaščitnih ograj ter akcijah prenosa dvoživk čez cesto v KPLB (prek spletne strani KPLB, adreme parka, (januar – marec 2016).
- Do 25 delavnic z živimi osebki različnih vrst dvoživk za osnovnošolsko mladino na območju KPLB (v februarju oz. marcu 2016). Vsak otrok dobi ročno izdelano glineno broško žabice, ki jo bodo izdelali v CUDV Dolfke Boštjančič (sodelovanje in povezovanje z ranljivimi skupinami)
- Izvedba ohranitvenega ukrepa postavljanja ograje (cca 1300 m) za dvoživke in prenosa dvoživk čez cesto na območju Bistre, Paka in eventualno še na območju Bevk, kjer so že postavljeni podhodi, a ni ograj.

- Aktivna komunikacija s policijo za zagotovitev varnosti prostovoljcev na lokacijah največjih črnih točk.
- Aktivna komunikacija z lastniki zemljišč, lokalnimi društvi, lokalnimi skupnostmi o potrebnih aktivnostih povezanih z ohranjanjem dvoživk v letu 2016 (januar- marec 2016).
- Spremljanje števila in vrste dvoživk na izbranih črnih točkah ter obdelava podatkov, izdelava poročila (februar – april 2016).

5.2.1.2. Ohranitveni ukrepi – menjava neustrezne razsvetljave za netopirje

Na Ljubljanskem barju živi 20 od 28 vrst netopirjev, ki jih sicer najdemo v Sloveniji. Ciljnih raziskav in inventarizacij je bilo malo, vseeno pa obstoječe kažejo na velik upad vrste mali podkovnjak. Upad gre na račun uničenja oziroma nedostopnosti kotišč predvsem na podstrešjih cerkvenih zvonikov in ladij. Kotišča so kolateralna škoda preprečevanja vstopa golobov na podstrešja, pri čemer so skrbniki delno zaprli tudi preletne odprtine za male podkovnjake. V letu 2013 in 2014 smo v skupni akciji z ZRSVN izvedli ustrezne ureditve preletnih odprtin na 6 predvidenih cerkvah (cerkev Sv. Jakob, Blatna Brezovica, cerkev Sv. Mihael, Iška Vas, cerkev Device Marija Rožnega venca, Tomišelj, cerkev Sv. Jakob, Strahomer, cerkev Sv. Janez Krstnik, Podkraj, cerkev Sv. Križ, Iška vas). Ohranitveni ukrepi so bili uspešni pri obnovi ali izboljšanju stanja kotišča, medtem pa, ko je število netopirjev na teh kotiščih v primerjavi s preteklostjo še vedno le na 60%. Vzroki za to so lahko bili tudi v neustreznih osvetlitvah preletnih odprtin stavb, ki služijo netopirjem kot kotišča (cerkveni zvoniki, ladje itd.), zato smo v letu 2015 izvedli menjava svetil na 6 cerkvenih objektih. V letu 2016 bomo s predvidenimi aktivnostmi nadaljevali in sodelovali pri ureditvah neustrezne osvetlitve še na dveh preostalih prioritetnih cerkvenih objektih, kjer so kotišča malega podkovnjaka in/ ali navadnega netopirja.

5.2.1.3. Ohranitveni ukrepi – ohranitev gnezd velikega škurha

V letu 2016 bomo izvedli ciljna opazovanja na travnik natančno za identifikacijo lokacije gnezdišča posameznega para velikega škurha. Na podlagi rezultatov tega terenskega popisa bomo za najmanj 3 ha ali 3 identificirana gnezda skušali z lastniki teh zemljišč doseči dogovor (pogodbeno varstvo), da se košnja na teh parcelah, kjer dokazano gnezdi veliki škurh, prestavi na čas po 30.6., takrat, ko bodo mali škurhi stari že tri tedne.

5.2.1.4. Ohranitveni ukrepi – ohranitev gnezd močvirske sklednice

V letu 2008 in 2009 je bila izvedena inventarizacija močvirske sklednice na območju Ljubljanskega barja. Rezultati so pokazali, da je največja gostota močvirske sklednice na območju Gmajnic, v ribnikih v Dragi, v opuščenih glinokopih pri Vrhniku ter na območju med Igom in Črno vasjo ter Drenovim gričem in Bevkami ter na območju Curnovca. V letu 2015 smo z ugotavljanjem lokacij odlaganja jajc pri dveh samicah (Drašler, Lipovšek, 2015) dobili informacije tudi še glede velikosti domačega okoliša posameznih samic in potencialnih črnih točkah, kjer prečkajo ceste. Obe gnezdi sta bili izkopani na njivi. Zaradi preoravanja je bilo eno tudi uničeno. V letu 2016 bomo izvedli podobno aktivnost, kot v letu 2015, pri tem pa bomo za do 5 identificiranih gnezd z lastniki zemljišč skušali doseči dogovor (pogodbeno varstvo) za ohranitev teh gnezd.

5.2.2. Spremljanje stanja (I. prioriteta)

5.2.2.1. Kartiranje in popis pokoenosti travnikov

V raziskavi (Jančar, 2015), ki jo je sofinanciral JZ KPLB smo v letu 2015 trikrat popisali vsa kmetijska zemljišča na 5.349 ha velikem delu Ljubljanskega barja. Popisno območje je obsegalo 43,3% območja Natura 2000 za ptice Ljubljansko barje, pri čemer smo se osredotočili na dele, ki so za kosca (Crex crex) najpomembnejši.

Raziskava je pokazala, da je na popisanem območju Barja travnikov še vedno veliko: 3.069 ha oz. 57,3% popisnega območja. Travnikov je precej več kot njiv, katerih smo popisali 1.453 ha (27,2%). Vse ostale rabe skupaj so nanesele 826 ha (15,4%). Po drugi strani pa raziskava razkriva, da je gospodarjenje s temi travniki mnogo preveč intenzivno, da bi omogočalo sobivanje z varovanimi vrstami travniških ptic. Ob tretjem popisu okrog 10. julija je bilo na popisnem območju nepokošenih in nepašenih le še 16,3% travnikov (501 ha). Velika večina travnikov je bila takrat že pokošena (73,4% oz. 2.251 ha), preostali pa so bili (po)pašeni (10,3% oz. 316 ha). Travniki, ki so bili okrog 10. julija že pokošeni ali pašeni, koscu ne omogočajo uspešne gnezditve. Kljub prepovedi preoravanja, ki jo določajo pravila Evropske unije o neposrednih plačilih in varstveni režim prve varstvene cone Krajinskega parka Ljubljansko barje, je bilo v zadnjem letu na območju popisa preoranih 26,31 ha travnikov. Od tega je bilo preoranih 16,31 ha trajnih travnikov, med njimi kar 15,0 ha takih, ki v zadnjih 15 letih, za katera so na voljo podatki, niso bili nikoli preorani. Na popisnem območju je daleč najpomembnejša kmetijska kultura koruza, ki je letos pokrivala 77,5% (1.054 ha) njiv. Nadaljnjih 13,0% (177 ha) so pokrivala vsa ostala žita skupaj. Nepričakovano visoko po deležu kmetijskih kultur na barjanskih njivah je trava (skupaj z nekaj detelje in travno deteljnih mešanic), ki je bila popisana na 3,1% (42 ha) njiv. Z 2,0 % (27 ha) površin sledijo vrtički, torej manjše njive z gredicami različnih kultur. Vse ostale kulture skupaj pa so pokrivala 4,5% (61 ha) njiv. Zaradi povednosti rezultatov bomo to aktivnost izvajali tudi v letu 2016.

5.2.2.2. Ugotavljanje stanja populacije izbranih vrst ptic

V letu 2013 smo v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za biologijo organizirali krajše usposabljanje za terenske popisovalce in konec leta izvedli tudi popis velike čaplje. Podatki zbrani s to obliko monitoringa bodo primerni za oceno stanja spreminjanja velikosti populacije na območju KP Ljubljansko barje.

5.2.2.3. Sodelovanje pri ugotavljanju populacije velikega škurha na območju KPLB

Kot vsako leto bomo tudi v letu 2016 (april in maj) sodelovali pri popisu za ugotavljanje populacije velikega škurha, ki ga sicer izvaja DOPPS.

TABELA 5.2 - Naloge kazalniki in ocena resursov za opravljanje naravovarstvenih nalog ohranjanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti, varovanja naravnih vrednot in zagotavljanje ugodnega stanja Natura 2000 vrst in habitatnih tipov na območju KP Ljubljansko barje - zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA **
Ohranitveni ukrepi – dvoživke (črne točke)	Aktivnosti postavitve ograje, prenosa dvoživk, izvedba delavnic za osnovnošolsko mladino na območju KPLB (največ 25) in poročilo	I in zunanji izvajalci	40	1-03/2016	3.700
Ohranitveni ukrepi – netopirji	Menjava neustrezne razsvetljave na ena do dveh cerkvah pomembnih za netopirje	I in zunanji izvajalci	40	1-12/2016	1.600
Ohranitveni ukrepi – ohranitev gnezd velikega škurha	Sklenjeno pogodbeno varstvo za izvajanje poznejše košnje na vsaj 3 lokacijah, kjer dokazano gnezdi škurh.	I in zunanji izvajalci	50	1-8/2016	6.000
Ohranitveni ukrepi – ohranitev gnezd močvirske sklednic	Ugotavljanje natančne lokacije odlaganja jajc na izbranih območjih za najmanj 5 gnezd ter sklenjeno pogodbeno varstvo za ohranitev gnezd.	I in zunanji izvajalci	50	1-12/2016	6.000
Kartiranje oz. popis pokošnosti travnikov	Izvedeni 3 terenski dnevi, popis 5000 ha velike površine ter poročilo o pokošnosti	2 in zunanji izvajalec	100	5-12/2016	4.000
Ugotavljanje stanja populacij izbranih vrst ptic (velika bela čaplja)	Poročilo o popisu velike bele čaplje (januar, februar, november, december)	2 in zunanji izvajalci	80	1-12/2016	0
Sodelovanje pri ugotavljanju populacije velikega škurha na območju KPLB	Sodelovanje na dveh popih velikega škurha (april, maj)	I	5	4-5/2016	0
SKUPAJ			365		21.300

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

5.2.3. Upravljanje s kmetijskimi zemljišči

V zadnjih letih določene zavarovane vrste zaradi večjega intenziviranja prostora krajinskega parka postajajo vse bolj ogrožene. JZ KP Ljubljansko barje je v letu 2015 z namenom pridobitve posestne pravice na zemljiščih zakupil 5,5 hektarjev kmetijskih površin od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije in na njih izvedel nekatere kmetijske ukrepe, s katerimi se zagotavlja primeren habitat za barjanskega okarčka (odstranitev invazivnih tujerodnih vrst, košnja, mulčenje...). V letu 2016 bo park nadaljeval z ustreznim vzdrževanjem in urejal ta zemljišča ter s tem zagotavljal osnovne pogoje za preživetje vrste (košnja, odstranjevanje tujerodnih vrst...).

V okviru projekta Ljuba je bilo ob soglasju lastnikov izvedeno čiščenje lesne zarasti in invazivnih tujerodnih vrst na območju Strajanovega brega, nizkega barja, ki je edini še ohranjeni habitat Loeslove grezovke, ob čiščenju pa so bili najdeni tudi dotlej neznani roji barjanskih oken. Ker se projekt zaključuje spomladi 2016 bo v nadaljevanju leta KP Ljubljansko barje nadaljeval z izvajanjem aktivnosti, ki pomenijo vzdrževanje v projektu Ljuba revitaliziranih 3 hektarjev kmetijskih površin (košnja, obrezovanje črnih jelš, odstranjevanje ITRV...). Glede na razpoložljiva sredstva bo JZ KPLB poskušal pridobiti vsaj še dodatnih 5 ha naravovarstveno pomembnih zemljišč, jih uredil in z njimi v nadaljevanju upravljal skladno z naravovarstveno sprejemljivo kmetijsko prakso. Z zemljišči se bo upravljal na načine, ki bodo imeli ugoden vpliv na stanje ogroženih zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst. Poudarek bo na barjanskem okarčku, strašničnemu mravljiščarju in travnikih s prevladujočo modro stožko. Poleg tega bo park poskušal odkupiti vsaj 1 ha kmetijskih površin, ki so pomembne za preživetje najbolj ogroženih vrst.

V sodelovanju in ob soglasju z lastniki kmetijskih zemljišč bo KP Ljubljansko barje izvedel čiščenje z ITRV zaraščenih površin, ki imajo v naslednjih letih potencial za spremembo v habitat ogroženih vrst. Površine bodo zmulčene in redno košene ter zasajene z avtohtono barjansko travno mešanico.

Del vloženih sredstev bo park v naslednjih letih lahko pridobil nazaj z vključitvijo v sistem kmetijsko okoljskih in podnebnih ukrepov.

TABELA 5.3 - Naloge kazalniki in ocena resursov upravljanja s kmetijskimi zemljišči- zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA **
Zakupnina SKZGS in/lali zasebniki	Zakupljenih 11 ha naravovarstveno pomembnih zemljišč	2 in zunanji izvajalci	150	1-12/2016	1.000
Vzpostavitev in upravljanje z zemljišči (košnja, mulčenje, zasejevanje, spravilo,...)	Ustrezno upravljanih 10 ha zemljišč	2 in zunanji izvajalci	100	1-12/2016	4.500
Odstranjevanje ITRV in vzpostavitev travnika	Odstranitev ITRV na 15 ha	2 in zunanji izvajalci	100	1-12/2016	8.000

Vzdrževanje revitaliziranih površin v Strajanovem bregu	Redno košenih 3 ha z odstranjeno zarastjo lesno	2 in zunanji izvajalci	150	1-12/2016	3.000
SKUPAJ			500		16.500

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

5.2.4. Izvajanje ukrepov iz Programa upravljanja z Naturo2000 za obdobje 2014-2020

Za območje Krajinskega parka Ljubljansko barje je v osnutku PUN za obdobje 2015 -2020 predvidenih 453 ukrepov za 53 rastlinskih in živalskih vrst in prednostnih HT. Od teh je JZ KPLB odgovoren za izvajanje 21 ukrepov in 15 rastlinskih in živalskih vrst oz. naravovarstveno pomembnih HT. Večina ukrepov bo zajeta v projekt za izvajanje kohezijske politike »PoLjuba«, ki je pripravi, do začetka realizacije projekta (predvidoma 2017) pa predvideni ukrepi iz PUN odgovarjajo naslednjim točkam tega programa dela:

št.	vrsta /habitatni tip	podrobnejši varstveni cilj usmeritve iz PUN 2014 -2020	varstveni ukrep/ podrobnejše varstvene usmeritve iz PUN 2014 -2020	točka v PD 2016
1	močvirska sklednica	ohrani se površine primerne za odlaganje jajc	izvajati nadzor	Ohranitveni ukrepi – ohranitev gnezd močvirske sklednic
2	mali podkovnjak	ohrani se velike nezamrežene preletne odprtine (cerkve)	vzdrževati preletne odprtine	Ohranitveni ukrepi za netopirje (zmanjšanje osvetljevanja cerkva)
3	velika bela čaplja	ohrani se 60 osebkov	vzpostaviti monitoring	Ugotavljanje stanja populacije izbranih vrst ptic
4	bazična nizka barja	se obnovi na več kot 2,8 ha	obnovitev	Upravljanje s kmetijskimi zemljišči
6	bazična nizka barja	se obnovi brez lesnih vrst	obnovitev	Upravljanje s kmetijskimi zemljišči
7	travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinia caerulea</i>)	se obnovi brez tujerodnih vrst - invazivnih	raziskati metode odstranjevanja in odstraniti invazivne vrste	Upravljanje s kmetijskimi zemljišči
8	nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	se obnovi brez tujerodnih vrst - invazivnih	raziskati metode odstranjevanja in odstraniti invazivne vrste	Upravljanje s kmetijskimi zemljišči
11	barjanski okarček	se obnovi na 310 ha	obnovitev	PROJEKT EGP – Ljuba (pridobiti vsaj nekaj novih zemljišč ob neposredni bližini tistih 7 ha, kjer dokazano še živi barjanski okarček, da se tam izvaja naravovarstveno primerna kmetijska praksa)

				In Ohranitveni ukrepi – izvajanje naravovarstveno pomembne kmetijske prakse za ohranitev barjanskega okarčka in strašničinega mravljiščarja
12	barjanski okarček	se obnovi na - košnja po 25.8.	zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem PRP	PROJEKT EGP – Ljuba In Ohranitveni ukrepi – izvajanje naravovarstveno pomembne kmetijske prakse za ohranitev barjanskega okarčka in strašničinega mravljiščarja
13	veliki škurh	se obnovi - mir na gnezdišču	usmerjati obisk	Ohranitveni ukrepi – ohranitev gnezd velikega škurha (tukaj ne gre za direktno izvajanje ukrepa iz PUN, saj želimo zagotoviti mir in ohranitev gnezd, ki je v največji meri odvisno od lastnika oz. tistega, ki zemljišče kosi)

5.2.5. Ukrepi izvajanja varstva sestavin biotske raznovrstnosti izven zavarovanega območja

Na podlagi 5. točke drugega odstavka 133. člena ZON, ki določa, da upravljavci zavarovanega območja sodelujejo pri izvajanju in izvajajo ukrepe varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega, če so ta območja območno povezana z zavarovanim območjem, sporočamo, da smo v programu dela za leto 2016 predvideli ohranitvene ukrepe za netopirje (menjava neustrezne razsvetljave na eni do dveh cerkvah pomembnih za netopirje), ki se bodo izvedli izven zavarovanega območja.

5.3. Sodelovanje pri varstvu kulturne dediščine

5.3.1. Upravljanje z območjem kolišč na Ljubljanskem barju, ki so vpisane na UNESCO Seznam svetovne dediščine (3. prioriteta)

Odbor za svetovno dediščino je na 35. zasedanju v Parizu 27. junija 2011 soglasno uvrstil Prazgodovinska kolišča okoli Alp na Unescov Seznam svetovne dediščine. JZ KP Ljubljansko barje je na podlagi predloga Odloka o razglasitvi kolišč na lgu za kulturni spomenik državnega pomena in skladno s spremembami Sklepa o ustanovitvi JZ KP Ljubljansko barje (v medresorskem usklajevanju) upravljavec z območjem, ki je vpisano na UNESCO Seznam.

Prazgodovinska kolišča okoli Alp zajemajo izbor 111 od okoli 1000 znanih prazgodovinskih vasi na kolih v šestih državah okoli Alp (Švica, Avstrija, Francija, Nemčija, Italija in Slovenija). Izbrana so bila pretežno neokrnjena najdišča ter tista, ki prostorsko in časovno dopolnjujejo celostno podobo fenomena kolišč. Časovni razpon kolišč okoli Alp je med 5000 in 500 pred našim štetjem. Najdišča se nahajajo pod vodo, na obrežjih jezer, vzdolž rek ali v vlažnih tleh, kar omogoča izjemne pogoje za ohranitev organskih snovi, kot so les, tkanine, ostanki rastlin in kosti. Na podlagi izjemnega bogastva tovrstnih ostankov kolišč podajajo jasno in izčrpno predstavo o svetu prvotnih kmetovalcev v Evropi in natančne informacije o njihovem vsakodnevnem življenju, poljedelstvu, živinoreji in tehnoloških iznajdbah. Obdobje kolišč zajema ključne razvojne faze evropske civilizacije, kot jo poznamo danes.

Na območju Ljubljanskega barja je do danes znanih triinštirideset kolišč. Na Seznam svetovne dediščine UNESCO sta vpisani starejša južna skupina kolišč pri Igu in mlajša severna. V obeh jedrnih skupinah je devet najdišč in vsa so v prvem varstvenem območju KP Ljubljansko barje, za katerega velja najstrožji varovalni režim. Poleg tega je na tem mestu ohranitev ostankov kolišč na KP Ljubljansko barje odvisna od stalne vlažnosti tal, oziroma od zadostne višine podtalne vode in kapilarnega toka.

V letu 2016 je Slovenija predsedujoča država članica ICG (Države članice so Avstrija, Francija, Italija, Nemčija, Švica in Slovenija). Za delovanje ICG je letošnje leto izjemno pomembno zaradi priprave novega načrta upravljanja za celoten serijski transnacionalni vpis. Krajinski park Ljubljansko barje (KPLB) bo ob predsedovanju Slovenije opravil dolžnosti predstavnika Slovenije v odboru. Predsedovanje je tudi priložnost, da pritegnemo več pozornosti javnosti za svetovno dediščino. Zato bo KP Ljubljansko barje v letu 2016, skladno s svojo vlogo upravljavca, izvajal naloge:

5.3.1.1. Koordinacija predsedovanja Slovenije Mednarodni koordinacijski skupini

za kolišča (ICG Palafittes) ,sodelovanje na delovnih srečanjih odbora in izvedba dogovorjenih aktivnosti za slovenski del vpisa, predvsem pa:

- Prezem predsedovanja, 15.1.2016;
- Vzpostavitev sodelovanja z novim vodstvom francoske nacionalne komisije za UNESCO kolišča, 15.3.2016;
- Sestanek ICG v Nemčiji, 15.4.2016 skupaj s sodelovanjem na odprtju razstave Pfahlbauten <http://pfahlbauten2016.de/>;
- Sestanek ICG v Sloveniji september/oktober 2016 in organizacija strokovne ekskurzije za člane ICG;
- Okrogla miza na temo ohranjanja arheoloških najdišč v mokrih tleh in izdaja zbornika v slovenščini in angleščini;
- Posvet v Državnem svetu na temo Svetovne dediščine skupaj z Idrijo, Škocjanskimi jamami in kandidati na poskusnem seznamu. Postavitev razstave Velikanska najdba na razstavnem prostoru Parlamenta;
- Sodelovanje pri pripravi listine o svetovni dediščini;
- Sodelovanje pri pripravi predstavitvene tiskovine Kolišč in kolesa iz Starih gmajn v slovenskem in angleškem jeziku;
- Postavitve razstave Velikanska najdba – prva odkritja kolišč na Ljubljanskem barju
- Integracija načrta upravljanja s slovenskimi kolišči v mednarodni načrt upravljanja.
- Priprava skupnega letnega poročila za vse države članice za leto 2016;

5.3.1.2. Izvajanje aktivnosti informiranja, osveščanja in promocije transnacionalnega serijskega spomeniškega območja svetovne dediščine »Prazgodovinska kolišča okoli Alp« in njegovega slovenskega dela – prazgodovinska kolišča na Igu na Ljubljanskem barju, predvsem pa:

- Izvedba koliščarskih delavnic na osnovnih šolah in priprava gradiva za udeležence;
- Posodabljanje vsebin spletne strani KPLB s tematiko kolišč
- Sodelovanje pri pripravi brošure razstave Velikanska najdba skupaj z informacijo o kolesu iz Starih gmajn (v slovenščini, angleščini in nemščini). Brošura bo spremljala razstave kolesa s Starih Gmajn, ki bo od letos dalje gostoval na razstavah po evropskih mestih.
- Mreža barjanskih šol – pomoč osnovnim šolam pri pripravi prispevka, ki se bo predstavil skupaj z odprtjem razstave Velikanska najdba v barjanskih občinah.
- Pomoč pri pripravi turističnih produktov, vezanih na kolišča.

5.3.1.3. Spremljanje stanja območja kolišč na Igu, priprava vmesnih poročil o morebitnih spremembah v prostoru (fotografsko dokumentirano gradivo) in identifikacija drugih ogroženih arheoloških lokacij na Ljubljanskem barju;

5.3.1.4. Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi deležniki v zvezi z načrtovanimi posegi v prostor na območju KP Ljubljansko barje, še posebej na Spomeniškem območju svetovne dediščine in njene neposredne okolice.

- Sodelovanje pri pripravi kohezijskega projekta – interpretacija dediščine kolišč.
- Načrt upravljanja za kolišča – dopolnitve

5.3.1.5. Sodelovanje z lastniki zemljišč območja spomenika državnega pomena – kolišča na Igu.

5.3.1.6. Sodelovanje in usklajevanje aktivnosti z nacionalnimi institucijami, pristojnimi za varstvo kulturne:

5.3.1.7. Sodelovanje z visokošolskimi inštitucijami:

- Teden eksperimentalne arheologije, sodelovanje UNI v Ljubljani in UNI na Dunaju;

5.3.1.8. Zbiranje podatkov o stanju raziskav ter terenskih pregledih ZVKD OE Ljubljana in/ali za ZRC SAZU in drugih institucij in spodbujanje k medsebojni izmenjavi.

- Palafittes podatkovna baza

TABELA 5.3. – Naloge, kazalniki in ocena resursov za opravljanje varovanja kulturne krajine in sodelovanje pri varstvu kulturne dediščine - zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA **
Sodelovanje v ICG Palafittes	Priprava in integracija slovenskega dela v skupni NU.	I+ zunanji izvajalci	50	I-12/2016	3.700
Koordinacija predsedovanja Slovenije ICG	Organizirani 3 sestanki ICG in okrogla miza, izdana publikacija z zaključki, skupno letno poročilo 2016	I+ zunanji izvajalci	100	I-12/2016	6.000
Sodeloval s pristojnimi muzejskimi in varstvenimi institucijami in Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije;	3 postavitev razstave Velikanska najdba	I+ zunanji izvajalci	20	I-12/2016	1.800
Posodabljanje vsebin spletne strani KPLB s koliščarsko tematiko	Ažurirana spletna stran	zunanji izvajalci		I-12/2016	1.000
Spremljanje stanja območja kolišč na Igu;	3 poročila	zunanji izvajalci		I-12/2016	1.500
Sodelovanje z nacionalnimi institucijami, pristojnimi za varstvo kulturne	Izdelan načrt upravljanja	I+ zunanji izvajalci	30	I-12/2016	1.500

Sodeloval z visokošolskimi institucijami.	Nudenje pomoči in informacij pri izvajanju visokošolskih programov	I + zunanji izvajalci	10	I-12/2016	2.000
Izvedba koliščarskih delavnic, vodenja skupin	15 delavnic, 5 vodenj	zunanji izvajalci	0	I-12/2016	2.500
SKUPAJ			210		20.000

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

5.4. Parkovna infrastruktura (2. prioriteta)

V letu 2016 KP Ljubljansko barje nima v načrtu nobenih novih ureditev s področja infrastrukture, saj za to nima zagotovljenih sredstev. Sodelavci in zaposleni v parku pa bodo nudili strokovno pomoč in podporo pri načrtovanju in izvedbi morebitnih infrastrukturnih projektov lokalnih skupnosti na območju parka, v kolikor bodo ti načrti skladni s poslanstvom in cilji parka.

TABELA 5.4. – Naloge, kazalniki in ocena resursov za ureditev parkovne infrastrukture – zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA**
Strokovna pomoč načrtom lokalnih skupnosti	Postavitev info modulov; informativnih in usmerjevalnih obeležij	I + zunanji izvajalec	20	I-12/2016	1.000
SKUPAJ			20		1.000

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

5.5. Vzpostavitev naravovarstvene nadzorne službe (1. prioriteta)

V preteklih letih je bila načrtovana vzpostavitev posebne profesionalne nadzorne službe v okviru Javnega zavoda KP Ljubljansko barje, ker je potreba po preprečevanju kršitev v prostoru zelo velika, vendar pa zaradi omejitev zaposlovanja v javnem sektorju to ni bilo izvedljivo, zato je park sodeloval z zunanjim izvajalcem (spremljanje stanja v naravi). Za izvajanje nalog naravovarstvenega nadzornika morajo zaposleni opraviti ustrezno usposabljanje in izpit. V primeru izvedbe predpisanega usposabljanja za naravovarstvene nadzornike v letu 2016 bomo zagotovili udeležbo in pridobitev licence za vsaj enega zaposlenega parkovnega delavca, ustrezno pa bo potrebno popraviti tudi sistemizacijo in pogodbe o delu ter zagotoviti dodatna sredstva za plače v primeru povečanega obsega nalog. V kolikor bodo na razpolago dodatna sredstva bomo v drugi polovici leta zaposlili naravovarstvenega nadzornika, ki bo imel izpolnjene pogoje (usposabljanje in izpit za prekrškovni organ).

TABELA 5.5. – Naloge, kazalniki in ocena resursov za spremljanje stanja na terenu – zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA**
Vzpostavitev naravovarstvene nadzorne službe	I zaposleni s pooblastili naravovarstvenega nadzornika	I	180	Stalna naloga	0
SKUPAJ			180		0

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

5.6. Razvojne aktivnosti

Skladno z Uredbo o KP Ljubljansko barje bomo skrbeli za uveljavljanje razvojnih usmeritev (načrtovanje in izvajanje) v krajinskem parku z namenom doseganja ciljev varstva narave in spodbujanja trajnostnega razvoja. Posebno pozornost bomo namenili ukrepom varstva narave in kulturne dediščine, načrtovanju, vzpostavitvi in vzdrževanju parkovne infrastrukture in spodbujanju naravi prijaznih kmetijskih praks in drugim razvojnim usmeritvam, ki jih določa Uredba. Razvojne naloge KP Ljubljansko barje v letu 2016:

5.6.1. Sodelovanje z ZRSVN in drugimi strokovnimi, znanstvenimi in raziskovalnimi organizacijami s področja varstva narave, kulturne dediščine, trajnostnega razvoja ter upravnih zadev (I. prioriteta)

Sodelovanje KP Ljubljansko barje s temi organizacijami in institucijami je potrebno zaradi razpršenih pristojnosti le-teh ter doslednega uveljavljanja določil Uredbe o KP Ljubljansko barje in bo v letu 2016 potekalo predvsem na področju:

- priprave mnenj, soglasij, dovoljenj in pogojev v zvezi s predvidenimi posegi;
- uveljavljanja predkupne pravice države na zavarovanem območju;
- spremljanja stanja biotske pestrosti, naravnih vrednot, kulturne dediščine in turističnega obiska;
- spremljanja raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem;
- preprečevanja nedovoljenih in neželenih posegov.

5.6.2. Sodelovanje z naravnimi parki in drugimi zavarovanimi območji v Sloveniji (I. prioriteta)

Sodelovanje bo potekalo v okviru Skupnosti parkov Slovenije. KP Ljubljansko barje si bo prizadeval za tesnejše sodelovanje med parki in formalizirano obliko združenja. Prioritete sodelovanja v letu 2016 so predvsem:

- medsebojna pomoč in svetovanje;
- priprava skupnih projektov

- promocijske aktivnosti;
- strokovno usposabljanje;
- oblikovanje skupnih stališč do aktualnih vprašanj varstva narave.

Sodelovanje v okviru Skupnost poteka na podlagi letnega programa dela, ki ga vsako leto predlaga predsedujoči Skupnosti parkov Slovenije (v 2016 Notranjski regijski park).

5.6.3. Sodelovanje s pristojnimi inšpekcijskimi službami (1. prioriteta)

Z namenom večjega nadzora nad izvajanjem določil Uredbe o KP Ljubljansko barje in zaradi pomanjkanja lastnega kadra za izvajanje naravovarstvenega nadzora je KP Ljubljansko barje v preteklih letih vzpostavil učinkovit model sodelovanja, medsebojnega obveščanja in usklajevanja s pristojnimi inšpekcijskimi službami (predvsem inšpekcija, pristojna za varstvo okolja, za varstvo narave, za vode in za kmetijstvo), pa tudi (med)občinskimi inšpekcijskimi službami in redarstvom. V letu 2016 se bo uveljavljen način sodelovanja nadaljeval in po potrebi intenziviral, sploh v primeru vzpostavitve naravovarstvene nadzorne službe v parku (skupne akcije in podobno).

5.6.4. Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi razvojnimi organizacijami (3. prioriteta)

Na območju KP Ljubljansko barje je sedem občin, več lokalnih turističnih organizacij, regionalna destinacijska organizacija, dve lokalni akcijski skupini itd. Za KP Ljubljansko barje bo prioriteta usklajevanje strateških, razvojnih in prostorskih dokumentov s cilji krajinskega parka in usklajevanje razvojnih in investicijskih načrtov z načeli trajnostnega razvoja.

KP Ljubljansko barje je tudi ustanovni član dveh LAS, ki delujeta na območju parka, LAS Barje z zaledjem, ki zajema območje zahodnega barja, in LAS Sožitje mesta s podeželjem, ki zajema jugovzhodni del Ljubljanskega barja. KP Ljubljansko barje je v letu 2015 aktivno, s projektnimi predlogi, sodeloval pri pripravi obeh strategij lokalnega razvoja. Ko bodo strategije potrjene s strani pristojnih služb bo park s projekti sodeloval pri njihovi implementaciji, prvi razpisi bodo predvidoma objavljeni konec leta 2016.

5.6.5. Sodelovanje z lastniki in uporabniki zemljišč ter strokovnimi službami na področju kmetijstva in razvoja podeželja (1. prioriteta)

Kmetijstvo je osnovna raba prostora v parku, ki pa je zaradi naravnih, socialnih in ekoloških vidikov potrebno posebne obravnave tako s stališča kmetijske kot naravovarstvene stroke. Ohranitev obstoječe naravne in kulturne krajine je odvisna tudi od socioekonomskega stanja ter dohodkovnih zmožnosti lokalnega prebivalstva. V sodelovanju s pristojnimi KSS želimo z naravovarstvenimi vsebinami sodelovati pri izvedbi rednih in izrednih izobraževanj. Cilj sodelovanja je vključitev čim več lastnikov in uporabnikov zemljišč v ukrepe Programa razvoja podeželja, s katerimi se zagotavlja cilje parka.

V letu 2016 nadaljujemo z začetimi aktivnostmi iz prejšnjih let:

- svetovanje in strokovno pomoč pri izvajanju ukrepov kmetijske okoljske politike;
- pomoč lokalnemu prebivalstvu pri trženju lokalno tipičnih pridelkov, izdelkov in storitev;
- vključevanje lokalne ponudbe v programe obiskovanja in promocije parka;
- pomoč pri urejanju odnosov z obiskovalci parka;
- sodelovanje pri urejanju infrastrukture.

5.6.6.Sodelovanje z nosilci razvoja turistične ponudbe (3. prioriteta)

Lokalne skupnosti prepoznavajo KP Ljubljansko barje kot pomembnega deležnika pri oblikovanju in trženju ponudbe za obiskovalce, zato bo park sodeloval z občinami, lokalnimi in regijskimi turističnimi organizacijami in društvi pri oblikovanju, promociji in trženju enovite ponudbe znotraj območja parka.

Prednostne aktivnosti na tem področju so:

- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi pri organizaciji in izvedbi dogodkov in prireditvev;
- vključevanje aktivnosti različnih društev skupno ponudbo za obiskovalce.

5.6.7.Sodelovanje z izobraževalnimi institucijami (3. prioriteta)

Ključna prednost te vrste sodelovanja je aktiviranje in senzibiliziranje mladih za problematiko varstva narave in okolja.

Prednostne aktivnosti v letu 2016 bodo:

- Vključevanje posameznih vsebin KP Ljubljansko barje v redne izobraževalne programe
- Izvedba predstavitev in delavnic za učence in učitelje na OŠ na območju parka
- Sodelovanje v okviru mreže barjanskih šol

5.6.8.Mednarodno sodelovanje (3. prioriteta)

Krajinski park Ljubljansko barje bo sodeloval v okviru mreže Dinarskih parkov in parkov območja reke Save. Temeljni namen aktivnega delovanja v okviru teh mednarodnih asociacij je izboljšanje sodelovanja med zaščitnimi območji, pri čemer se poseben poudarek daje podpori politikam, usmerjenim k razvoju zavarovanih območij, izboljšanju komunikacije in koordinaciji med člani pri pripravi mednarodnih in nacionalnih projektov. Projektne aktivnosti, ki jih mreže podpirajo, so skladne s cilji KP Ljubljansko barje in nacionalnimi prioritetami za zaščitena območja in se nanašajo predvsem na:

- ohranitev biotske raznovrstnosti in razvoj zavarovanih območij narave
- trajnostni razvoj in kakovost življenja
- sodelovanje z mednarodnimi institucijami in
- razvoj ekološke zavesti

5.6.9. Promocija lokalnih pridelkov, proizvodov in storitev (3. prioriteta)

Park bo s spodbujanjem skupnih nastopov, s pomočjo pri oblikovanju ponudbe, pri promociji in trženju, omogočanjem sodelovanja pri parkovnih prireditvah in s sprotnimi objavami na parkovni spletni strani odpiral nove možnosti za zaslužek in morebitna nova delovna mesta za lokalno prebivalstvo. S tem se zmanjšuje potreba po bodisi opuščanju bodisi intenziviranju kmetijstva, saj se prihodek lahko ustvari tudi na drugačen, naravi prijaznejši način.

TABELA 5.6. - Naloge kazalniki in ocena resursov za opravljanje razvojnih aktivnosti - zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA**
Sodelovanje z ZRSVN in drugimi strokovnimi, znanstvenimi in raziskovalnimi organizacijami s področja varstva narave, kulturne dediščine, trajnostnega razvoja ter upravnih zadev	6 srečanj;	I + zunanji izvajalci	30	I-12/2016	200
Sodelovanje z naravnimi parki in drugimi zavarovanimi območji v Sloveniji	Izveden program sodelovanja za 2016	2	50	I-12/2016	500
Sodelovanje z inšpekcijskimi službami	2 srečanja	2	40	I-12/2016	250
Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi razvojnimi organizacijami	Najmanj 6 srečanj	2	25	I-12/2016	500
Sodelovanje z lastniki in uporabniki zemljišč ter strokovnimi službami na področju kmetijstva in razvoja podeželja	Najmanj 5 srečanj	2	40	I-12/2016	250
Sodelovanje z nosilci razvoja turistične ponudbe	Skupna ponudba in trženje	I + zunanji izvajalci	10	I-12/2016	500
Sodelovanje z izobraževalnimi institucijam	Izvedba vsaj 40 delavnic; delovanje mreže šol;	I + zunanji izvajalci	30	I-12/2016	500 ***
Mednarodno sodelovanje	4 srečanja; polnopravno članstvo;	3	50	I-12/2016	1.000

Promocija lokalnih pridelkov, proizvodov in storitev	Objave ponudnikov v medijih; vključitev v parkovne prireditve in predstavitve;	I + zunanji izvajalci	30	I-12/2016	250
SKUPAJ			305		3.950

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

*** Stroški priprave in izvedbe delavnic so navedeni v poglavju 5.8- Osveščanje in okoljsko izobraževanje

5.7. Prostorsko informacijski sistem -GIS KP Ljubljansko barje (I. prioriteta)

Z zagonom delovanja zavoda KP Ljubljansko barje je bil vzpostavljen javni in interni elektronski geoinformacijski portal, ki je dostopen preko spletne strani parka. Geoinformacijski portal omogoča vpogled v več kot 130 podatkovnih slojev, ter celovit kartografski in podatkovni vpogled v številna področja na Ljubljanskem barju, od narave, kulturne dediščine, katastrskih, gozdarskih, vodarskih podatkov, občinskih prostorskih načrtov, topografske in ortofoto podlage ter iskalnike parcel, naslovov, zemljepisnih imen in koordinat. Leta 2013 je bil PIS temeljito vsebinsko in vizuelno prenovljen in osvežen, dodane so bile nove uporabne baze podatkov, predvsem pa je uporaba prijaznejša uporabnikom. Predstavlja najpopolnejšo informacijsko bazo kateregakoli zavarovanega območja v Sloveniji z velikimi možnostmi sprotnega dopolnjevanja z aktualnimi podatki z različnih področij ter nadgrajevanja z novimi bazami. V letu 2016 bomo nadaljevali s sprotnim posodabljanjem in dograjevanjem podatkovnih baz in pomagali zunanjim uporabnikom pri čim bolj učinkoviti uporabi portala.

TABELA 5.7 - Naloge kazalniki in ocena resursov za opravljanje aktivnosti prostorsko informacijskega sistema GIS KP Ljubljansko barje - zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA**
Prostorsko informacijski sistem	Delujoč in letno posodobljen GIS	I in znanji izvajalci	20	I-12/2016	4.500
SKUPAJ			20		4.500

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

5.8. Osveščanje, okoljsko izobraževanje in predstavitev biotske raznovrstnosti, ekosistemskih storitev in kulturne dediščine KP Ljubljansko barje (2. prioriteta)

Potreba po širjenju informacij in promociji o aktivnostih in ciljih parka kaže na nujnost izvajanja ukrepa za povečanje ozaveščenosti prebivalcev, obiskovalcev ter drugih deležnikov območja. Ukrepi so namenjeni prenosu različnih vrst sporočil in predstavitev o pomenu in namenu varovanja narave ter funkciji, delovanju, ciljih in dosežkih parka kot institucije. Pozitivni vplivi se pričakujejo na področju razumevanja poslanstva parka, v dvigu naravovarstvene in okoljevarstvene osveščenosti prebivalcev parka, obiskovalcev in drugih deležnikov ter bolj trajnostni in usmerjeni rabi naravnih virov. Predvidene aktivnosti za osveščanje o pomenu biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in kulturne dediščine v zavarovanem in vplivnem območju Ljubljanskega barja kakor tudi aktivnosti promocije in trženja so namenjene različnim ciljnim skupinam, tako strokovni javnosti, zaposlenim v zavodu in drugih strokovnih organizacijah, domačinom z območja Ljubljanskega barja kot obiskovalcem. Glede na majhne pristojnosti, ki jih ima zavod pri ukrepanju proti kršiteljem predpisov s področja varstva narave, ter še manjše, kar zadeva ukrepanje na tujih zemljiščih, so akcije osveščanja in sprotnega informiranja različnih ciljnih skupin skoraj edino, tudi na dolgi rok učinkovito orodje za doseganje ciljev parka.

5.8.1. Spletna stran www.ljubljanskobarje.si

Spletna stran o KP Ljubljansko barje poleg predstavitev informacij o naravi, kulturi, zgodovini, varstvenih režimih, razvojnih projektih, turistični ponudbi itd., nudi več aktualnih informacij, omogočen je neposreden kontakt in različna naročila ter prijave nedovoljenih posegov, objavljene so tudi vse informacije o zavodu KP Ljubljansko barje (informacije javnega značaja, razpisi, sklepi sveta zavoda in drugih organov) in novice z območja, ki so relevantne z vidika ciljev parka. Spletno stran bomo tudi v letu 2016 urejali skladno s temi izhodišči.

5.8.2. Tiskan promocijski material

V letu 2015 smo pripravili in oblikovali publikacijo predstavitev 100 zanimivejših rastlinskih in živalskih vrst Ljubljanskega barja z naslovom Barjanski mozaik. V letu 2016 nameravamo to publikacijo natisniti. Za vodnike bomo pripravili in natisnili skripto predstavitev Krajinskega parka Ljubljansko barje preko izdanih znamk Pošte Slovenije. Izvedli bomo ponatis brošure Park na robu mesta v angleškem jeziku in ponatis vodnika po Koščevi učni poti. Po potrebi bomo natisnili tudi katero izmed ostalih naših že obstoječih publikacij. Na vseh materialih bo skladno s priročnikom uporabljena celostna grafična podoba KP Ljubljansko barje, s čimer bo zagotovljena prepoznavnost in vzpostavljanje blagovne znamke.

5.8.3. Delavnice, predavanja, predstavitve

Ključna aktivnost v tem sklopu v letu 2016 bo izvedba delavnic za osnovne šole v parku, in sicer predstavitev problematike dvoživk in varstva narave in delavnice iz življenja koliščarjev. Na podlagi javnega natečaja za rezervacijo terminov in vsebin (maj 2015) bo v 2016 izvedenih predvidoma 45 2-3 urnih delavnic, ki bodo zajele okoli 1000 učencev. Delavnice so sestavljene iz teoretičnega uvoda o problematiki (prilagojene posameznim starostnim skupinam) in praktičnega dela/izvajanja poskusov po skupinah. Delavnice izvajajo zaposleni, zunanji izvajalci in parkovni vodniki.

V letu 2016 nadaljujemo s predstavitvami parka fakultetam, ki jim predstavimo odprta vprašanja, ki se porajajo v parku, na katera iščejo odgovore s pomočjo svojih mentorjev v sklopu svojih nalog (npr.

rekonstrukcija kolišč na Igu, premostitev Ljubljanice...). Zaposleni v zavodu se bodo redno odzivali tudi na vabila ostalih organizacij po predstavitvi KP Ljubljansko barje.

5.8.4. Informacijska svetovalna pisarna KP Ljubljansko barje

V prostorih zavoda imamo manjši prostor za delovanje informacijske pisarne, v katerem obiskovalci dobijo informacije in materiale o Ljubljanskem barju, ponudbi, zanimivostih, delu zavoda, obenem pa zaposleni zavoda nudijo tudi strokovno pomoč glede razvojnih projektov, posegih v prostor, naravi prijaznem kmetovanju, podjetniških priložnostih, prijavah na razpise in podobno. V letu 2016 bo pisarna delovala v okviru poslovnega delovnega časa parka, ker za obratovanje zunaj tega (vikendi, prazniki, popoldnevi) nimamo kadrovskih in finančnih možnosti.

5.8.5. Sodelovanje z mediji

Vodili bomo, skladno z možnostmi, aktivno politiko sodelovanja z mediji in sodelovali z vsemi medijskimi hišami, lokalno, nacionalno in mednarodno.

5.8.6. Vodenje obiskovalcev

Izvajali bomo vodenja in interpretacijo parka za zaključene skupine po predhodnem dogovoru. Vodenja izvajajo usposobljeni vodniki po Ljubljanskem barju kot zunanji izvajalci, občasno pa, skladno s časovnimi možnostmi, tudi zaposleni.

5.8.7. Nastopi na sejmskih in drugih predstavitev

V letu 2016 namerava KP Ljubljansko barje nastopati na večjih sejmskih in drugih prireditvah v parku kot sta Pohod po Ljubljanskem barju, Koliščarski dan in podobno. Manjših prireditev v parku se bomo udeležili v skladu s kadrovskimi zmožnostmi. Zunaj meja parka pa namerava v zavod nastopiti v skladu z dogovorom Skupnosti naravnih parkov Slovenije.

5.8.8. Mobilne razstave KP Ljubljansko barje

KP Ljubljansko barje je v preteklih letih pripravil tri razstave, ki predstavljajo posamezne vsebine in značilnosti krajinskega parka in sicer:

- Krajski park Ljubljansko barje (predstavitev parka)
- Ljudje z Ljubljanskega barja (predstavitev zgodovine na starih fotografijah)
- Velika najdba (140-letnica prvih odkritij kolišč na Ljubljanskem barju)

Vse razstave so na mobilnih stojalih, zato jih je mogoče brez težav predstavljati. V letu 2016 načrtujemo vsaj 6 postavitev katere od razpoložljivih razstav.

5.8.9. Usposabljanje lokalnih vodnikov

V letu 2016 načrtujemo 2 srečanja z usposobljenimi vodniki (potrdilo o opravljenem usposabljanju) in uvajanje vodnikov na vodenjih. Vodnike po parku bomo skozi leto obveščali o novostih v parku in jih vabili na strokovna vodenja in ostale prireditve, predvsem pa k sodelovanju pri prostovoljnih aktivnostih (aktivnosti za dvoživke, netopirje, izvajanje delavnic...), s čemer pridobijo ustrezne izkušnje in znanja.

Tabela 5.8. - Naloge, kazalniki in ocena resursov za akcije osveščanja in informiranja - zneski v EUR

NALOGA	KAZALNIK DOSEGANJA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA**
Spletna stran www.ljubljanskobarje.si	6000 obiskov mesečno	1 + zunanji izvajalci	100	Stalna naloga	1.500
Tiskan material: promocijski	Ponatis edicij po potrebi	1 + zunanji izvajalci	50	1-12/2016	2.500
	Tisk TOP 100	1 + zunanji izvajalci	20	6/2016	2.500
	Predstavitev Ljubljanskega barja preko znamk (priprava, oblikovanje, tisk)	zunanji izvajalci	5	1 - 12/2016	2.500
Delavnice, predavanja, predstavitev	10 predstavitev KP Ljubljansko barje	1 + zunanji izvajalci	30	1-12/2016	6.500
Informacijsko svetovalna pisarna	200 obiskovalcev letno	3 + zunanji izvajalci	60	Stalna naloga	600
Sodelovanje z mediji	30 objav v medijih	3 + zunanji izvajalci	50	Stalna naloga	600
Vodenje obiskovalcev	1.000 obiskovalcev	3 + zunanji izvajalci	50	1-12/2016	3.000
Nastopi na sejamskih in drugih prireditvah (Pohod po LB, Koliščarski dan...)	2 skupna nastopa; 3 nastopi v parku	1 + zunanji izvajalec	30	Stalna naloga	1.000
Razstave o KP Ljubljansko barje	6 postavitev in otvoritvenih dogodkov	1 + zunanji izvajalec	20	1-12/2016	1.000
Usposabljanje lokalnih vodnikov	2 srečanja vseh vodnikov , 10 uvajanj z vodniki začetniki, 10 obvestil preko –maila o novostih	zunanji izvajalci	5	1-12/2016	1.500

SKUPAJ 2016			420		23.200
--------------------	--	--	------------	--	---------------

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

5.9. Projekti in projektne ideje

5.9.1. Projekt LJUBA- Ljudje za Barje – ohranjanje biotske pestrosti na Ljubljanskem barju - izvajanje projekta Finančnega mehanizma Evropskega gospodarskega prostora (I. prioriteta)

V letu 2014 smo skupaj z ZRSVN OE Ljubljana (vodilni partner), ter ostalimi partnerji (KGZS Zavod Ljubljana in ZRC SAZU) prijavi projekt LJUBA na razpis Programa finančnega mehanizma EGP 2009-2014, področje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev s ciljem zaustavitve upadanja biotske raznovrstnosti. Projekt se je začel izvajati februarja 2015 in se bo zaključil konec aprila 2016. V letošnjem letu bomo nadaljevali aktivnosti vzdrževanja spletne strani www.ljuba.si, sodelovali pri pripravi projektnih publikacij (priročnik za kmete, načrt upravljanja kmetij na Ljubljanskem barju v ISSUU obliki) in drugih objav v medijih ter pri organizaciji in izvedbi zaključnega projektnega dogodka z novinarsko konferenco. Skupaj s KGZS, Zavod Ljubljana bomo kmetom na izobraževanjih in individualnih obiskih predstavili in jih spodbujali k vpisu naravovarstvenih KOPOP operacij. S kmeti, ki imajo travnike na območju pojavljanja barjanskega okarčka in strašničinega mravljiščarja, bomo tudi v letošnjem letu sklenili pogodbe o varstvu. Na osrednjem območju pojavljanja barjanskega okarčka bomo izvedli prostovoljno delovno akcijo, kjer bomo ročno odstranjevali zarast. V Strajanovem bregu bomo nadaljevali komunikacijo z lastniki zemljišč o prilagojeni kmetijski rabi ter na zakupljenih parcelah Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS izvedli aktivnosti za vzpostavitev ekstenzivnih travnikov.

Dela so sicer potrebna tudi zaradi ohranitve metulja barjanski okarček (prav tako kvalifikacijska Natura 2000 vrsta), ki je tako kot Loeslova grezovka vezan poleg travnikov z modro stožko 6410) tudi na habitatni tip nizkega barja (7230). Barjanski okarček se poleg območja Strajanovega brega (1 ha) nahaja še na cca 7 ha površin na območju Škofljice in na osamljenih travnikih ob Želimeljščici.

5.9.2. Projekt LOKNA (I. prioriteta)

V letu 2012 smo skupaj z Javno ustanovo Priroda iz Reke (vodilni partner), Geodetskim inštitutom Slovenije in Mestom Krk prijavi projekt LOKNA na razpis Operativni program IPA Slovenija-Hrvaška 2007-2013. Polno ime projekta je *Ohranitev in promocija vodnih biotopov – kali in barjanska okna za prihodnost*. Projekt se je začel izvajati februarja 2015 in se bo zaključil konec aprila 2016. V letu 2015 so bile v okviru projekta izvedene naslednje aktivnosti: uvodna konferenca projekta na Igu, popis barjanskih oken na Ljubljanskem barju, natančna inventarizacija hidrogeologije ter favne in flore izbranih barjanskih oken, izvedba delavnic na temo barjanskih oken na dveh osnovnih šolah na Barju, izdelava in tisk letakov o projektu LOKNA, izdelana je bila metodologija varovanja vodnih biotopov ter številne objave v medijih. Popisana in raziskana barjanska okna so bila vnešena v interaktivni prostorski portal, ki deluje na spletni strani: www.lokna.eu. V začetku leta 2016 je bil napisan tekst in zbrane priloge za brošuro o projektu LOKNA (oblikovanje in tisk brošure je aktivnost glavnega partnerja), izdelana je bila serija ilustracij za učno pot o barjanskih oknih in izvedena je bila novinarska konferenca in otvoritev razstave LOKNA v zgodovinskem atriju Mestne hiše v Ljubljani. Do konca projekta (konec aprila 2016) so načrtovane še naslednje aktivnosti: izvedba in otvoritev učne poti o barjanskih oknih, oblikovanje in tisk plakata in brošure o projektu LOKNA ter izmenjava učencev iz Krka in Ljubljanskega barja – strkovna ekskurzija.

5.9.3. Priprava projektnega predloga **PolJUBA** (Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov in vzpostavitev infrastrukture za interpretacijo ohranjanja narave in Unesco ostankov kolišč na območju Ljubljanskega barja) (I. prioriteta)

Območje Natura 2000 Ljubljansko barje (ID 3000271) je območje mokrotnih in vlažnih habitatov in vrst, vezanih na ta območja. V zadnjih letih so se zaradi različnih človeških dejavnikov (predvsem intenziviranja kmetijske dejavnosti) habitatni vrsti teh površinsko skrčili in se znašli v zelo neugodnem stanju. Posledično so vrste, ki so vezane na te habitatne tipe, postale še bolj ogrožene. Nekatere vrste so postale kritično ogrožene in pred izumrtjem. Zaradi navedenih dejavnikov je območje Ljubljanskega barja prioriteto območje za izvajanje aktivnosti, kot jih je opredelil PUN 2015-2020. V letu 2016 bomo do skupaj s partnerji dokončno oblikovali projektni predlog projekta **PolJUBA** (Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov in vzpostavitev infrastrukture za interpretacijo ohranjanja narave in Unesco ostankov kolišč na območju Ljubljanskega barja). Projekt bo sofinanciran s Sredstvi ESRR Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike 2015-2020, Tematski cilj: 6. Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite uporabe virov; Programska os: 6. Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti; Naziv prednostne naložbe: 2. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti (Natura 2000).

Projekt sledi in nadgrajuje ter dopolnjuje cilje projekta LJUBA - Ljudje za barje (Ohranjanje biotske pestrosti na Ljubljanskem barju), sofinanciranega s sredstvi Programa Finančnega mehanizma Evropskega gospodarskega prostora (EGP), ki se konča aprila 2016.

V projektu PolJUBA se bo nadaljevalo z aktivnostmi, začeti v projektu Ljudje za barje (LJUBA). Projekt pa se bo razširil tudi na druga območja, pomembna za ohranjanje drugih tarčnih HT in vrst, ki so določene v PUN 2015-2020. Načrtovane aktivnosti sledijo Prilogi 6.4. »Načrtovani projekti« (Tabela A: Prednostni projekti izboljšanja stanja ohranjenosti vrst in HT in s tem povezane interpretacije

ohranjanja narave (in kulturne dediščine)) za območje posebnega ohranitvenega območja (SAC) in posebnega območja varstva (SPA) Ljubljansko barje. PUN 2015-2020.

Projekt bo zasledoval cilje vzpostavljanja in ohranjanja ugodnega stanja 4 predlaganih HT in večino vrst, določenih v PUN 2015-2020, v prilogi 6.4., tabela A, (*HT 6410 -Travniki s prevladujočo stožko (Molinia spp.), HT 6430 - Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem, HT 6510 – Nižinski ekstenzivno gojeni travniki, HT 7230 – Bazična nizka barja in vrste: strašničin mravljiščar, barjanski okarček, travniški postavnež, puščavnik, veliki pupek, hribski urh, močvirska sklednica, loeselova grezovka, koščični škratec, veliki škurh, kosec in pisana penica*). Predvidena pa je tudi povezava interpretacije narave v povezavi z ostanki koliščarske kulture, uvrščene leta 2011 na seznam UNESCO-ve svetovne kulturne dediščine ter izvajanje izobraževalno-ozaveščevalnih komunikacijskih aktivnosti z različnimi skupinami deležnikov. Z zagotavljanjem ohranjanja ekstenzivnih mokrotnih travnišč se ohranja tudi kulturna plast ostankov koliščarske kulture.

V letu 2016 je predvidena priprava in dokončna uskladitev projekta ter v zadnjih mesecih leta (morda) prve aktivnosti. Izvedba aktivnosti v projektu je vezana na nove projektne zaposlitve, priprava projekta pa temelji na delu zaposlenih JZ KPLB in partnerskih organizacij ob nekaterih storitvah zunanjih izvajalcev.

5.9.4. Drugi predlogi projektov

Jeseni 2015 je KPLB v sodelovanju s številnimi drugimi partnerji na razpis finančnega programa teritorialnega sodelovanja prijavil projekt Danube Eco Tours, katerega namen je pripraviti strateške okvire za obiskovanje mokrišč v porečju reke Donave, vzpostaviti ustrezno infrastrukturo in prenose znanj za ustrezno upravljanje obiska v zavarovanih mokriščih. Skupna vrednost projekta je 2,6 milijona evrov, od tega je za KP Ljubljansko barje predvidenih za 220.000 evrov upravičenih stroškov. Ker je bil razpis dvostopenjski lahko pri oblikovanju končne različice projekta- tako vsebinsko kot finančno- še pride do velikih sprememb. V kolikor bi bil projekt odobren je začetek izvajanja aktivnosti predviden za konec leta 2016.

Poleg prijavljenega projekta je JZ KP Ljubljansko barje ob prvih razpisih teritorialnega sodelovanja, ki so bili objavljeni jeseni, podpisal več pisem o nameri, da se izvajanju projektov pridruži kot pridružen partner. V primeru odobritve projektov za KP Ljubljansko barje to ne predstavlja dodatnih stroškov. Ker je usoda prijavljenih projektov neznana ocena stroškov in potrebnih ur ni upoštevana v spodnji tabeli.

Kot je navedeno že v poglavju 5.6- *Razvojne aktivnosti*, bo park dodatna sredstva poskušal pridobiti tudi s projekti v okviru Strategij lokalnega razvoja LAS Barje z zaledjem in LAS Sožitje mesta s podeželjem.

Tabela 5.9. - Ocena resursov za izvedbo projektov in pripravo projektnih idej - zneski v EUR

PROJEKT	SKUPNA VREDNOST PROJEKTA v EUR	UPRAVIČENI STROŠKI KPLB	LASTNA UDELEŽBA EUR v letu 2016	PROJEKTNE ZAPOSLOTITVE	URE ZAPOSLENI H
LJUBA, Ljudje za Barje - ohranjanje biotske pestrosti na Ljubljanskem barju	554.274	153.064	2.340	2 (1200 ur)	150
LOKNA Ohranitev in promocija vodnih biotopov	275.063	91.197	3.200	0	160
Projektna ideja PoLJUBA (Obnovitev in ohranjanje mokrotnih habitatov in vzpostavitev infrastrukture za interpretacijo ohranjanja narave in Unesco ostankov kolišč na območju Ljubljanskega barja)	ni znano	ni znano	5.281 (priprava prijave)	0	600
SKUPAJ 2016			10.821	1200	910

*ocena potrebnih ur za končanje projekta redno zaposlenih v KPLB(ne projektnih zaposlitev)

6. POSLOVANJE JAVNEGA ZAVODA

6.1. Administrativna podpora

V ta sklop sodijo naslednje naloge: dokumentiranje dopisov, urejanje pošte in različnih internih dokumentov, koordinacijska dela med upravo parka in ostalimi deležniki, vodenje arhiva in komuniciranje s strankami, pomoč pri organizaciji delovnih sestankov, administrativna podpora pri pripravi gradiv, pomoč pri organizaciji službenih potovanj in drugih delovnih obveznosti zaposlenih, vodenje prisotnosti na delu, vodenje finančne dokumentacije, računov, zahtevkov, potnih nalogov.

6.2. Kadrovske zadeve

V okviru kadrovskih zadev potekajo naslednje naloge: vodenje kadrovske evidence, priprava razpisov za zaposlovanje novih delavcev, prijava podatkov in spremembe podatkov o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo, zavarovanju za primer brezposelnosti in o sklenitvi delovnega razmerja na ZZZS, prijava podatkov o zdravstvenem zavarovanju družinskih članov na ZZZS, priprava obvestil o letnem dopustu, izvedba napredovanj, priprava pogodb o zaposlitvi in aneksov k pogodbam o zaposlitvi ter priprava odgovorov na prispele prošnje za zaposlitev. Zaradi predvidenih dodatnih projektnih zaposlitev bo potrebno izvesti vse potrebne postopke objave prostih delovnih mest in izbire kandidatov.

6.3. Interno komuniciranje in svetovalne storitve pri pripravi programskih dokumentov

Namen internega komuniciranja je doseganje dobre informiranosti zaposlenih in njihovo aktivno vključevanje v izvajanje dejavnosti zavoda. V letu 2016 načrtujemo:

- redno komunikacijo z zaposlenimi;
- koordinacijo in delovna srečanja z zunanjimi izvajalci in pogodbenimi sodelavci;
- koordinacijo in pripravo različnih dokumentov za podporo delovanju zavoda (letna poročila, letni program, gradiva, zapisniki itd.);
- druge svetovalne storitve

Zaradi menjav v vodstvu parka v obdobju poročanja in priprave programskih dokumentov bodo za nekatere poskrbeli zunanji izvajalci, potrebno bo uvajanje novih sodelavcev.

6.4. Pravne in upravne zadeve

V okvir pravnih zadev sodi spremljanje zakonodaje, priprava pogodb, priprava splošnih aktov zavoda, usklajevanje dela s pravno in kadrovsko službo MOP ter drugimi pristojnimi službami v okviru državne uprave RS ter sodelovanje z notarji in odvetniki. V letu 2016 načrtujemo spremembo Uredbe o KP Ljubljansko barje, zaradi uskladitve z Odlokom o razglasitvi lžanskih kolišč za kulturni spomenik državnega pomena, ki JZ KP Ljubljansko barje nalaga tudi upravljanje s kulturnim spomenikom.

6.5. Delovanje organov upravljanja

Skladno z Uredbo ima KP Ljubljansko barje kot organ upravljanja naveden Svet JZ KP Ljubljansko barje in Strokovni svet JZ KP Ljubljansko barje. Člani obeh svetov so na podlagi Uredbe o sejinah in povračilih stroškov v javnih skladih, javnih agencijah in javni zavodih upravičeni do plačila sejin in potnih stroškov, ki jih iz svojega proračuna krije KP Ljubljansko barje. Povprečno se svet sestane štirikrat, strokovni svet pa dvakrat letno.

6.6. Finančno poslovanje zavoda in uvedba e računov

Za tekoče evidentiranje poslovnih dogodkov v računovodskih evidencah sredstev in obveznosti do virov sredstev zavoda, evidence blagajniškega poslovanja, izplačila plač in drugih osebnih prejemkov

ter materialno knjigovodstvo skrbi zunanji računovodski servis. V ta namen se skladno s predpisi vodijo temeljne in pomožne računovodske knjige ter druge evidence, ki so osnova za sestavo računovodskih izkazov, poslovnega poročila, poročila o doseženih ciljih in rezultatih ter drugih poročil in analiz. Skupaj z upravo zavoda računovodski servis zagotavlja, da je finančno poslovanje usklajeno z zakonskimi in drugimi predpisi, ki nanj vplivajo. Dodatno zunanji računovodski servis vodi finančne evidence za oba projekta, Ljuba in Lokna.

Skladno z zakonodajo smo v letu 2016 prešli na elektronsko poslovanje z računi (eRačuni), v letu 2016 pa bo park za gotovinsko poslovanje uvedel davčno blagajno (prodaja tiskanega gradiva, vodenja...)

Tabela 6. – Naloge in ocena resursov za poslovanje javnega zavoda - zneski v EUR

NALOGA	ZAPOSLENI NA NALOGI	ŠTEVILO UR*	TRAJANJE	POTREBNA FINANČNA SREDSTVA**
Administrativna podpora	I	650	I-12/2016	0
Kadrovske zadeve	I	120	I-12/2016	0
Interno komuniciranje in svetovalne storitve	I	400	I-12/2016	3.700
Organi upravljanja	3	90	I-12/2016	1.500
Pravne in upravne zadeve	I	226	I-12/2016	0
Finančno poslovanje zavoda	I in zunanji izvajalec	300	I-12/2016	7.500
SKUPAJ		1820		12.700

* Število ur obsega načrtovan obseg ur za izvedbo naloge zaposlenih v JZ KP Ljubljansko barje, brez upoštevanja ur zunanjih izvajalcev.

** Potrebna finančna sredstva predstavljajo oceno sredstev, ki so potrebna za izvedbo naloge, brez sredstev za plače zaposlenih.

7. RAZPOREDITEV AKTIVNOSTI GLEDE NA PRIORITETO TER PREDVIDENA PORABA UR ZAPOSLENIH IN PROGRAMSKIH STROŠKOV BLAGA IN STORITEV

Prioriteta 1: Varstvene upravljavske in nadzorne naloge obsegajo aktivnosti za sprejem načrta upravljanja; izvajanje neposrednih aktivnosti in ukrepov za varstvo vrst, habitatnih tipov, ekosistemov, območij Natura 2000, naravnih vrednot in krajine; izvajanje terenskih ogledov in spremljanja stanja v naravi; omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst; spremljanje kazalnikov stanja narave v parku, vključno s populacijami invazivnih tujerodnih vrst; sodelovanje s kmeti pri ukrepih PRP in sodelovanje z ZRSVN ter drugimi strokovnimi organizacijami. V izračunu niso upoštevana sredstva za izvajanje projektov LJUBA in LOKNA (razen lastne udeležbe). Izvajanje obeh projektov sodi v prvo prioriteto, ob upoštevanju predvidenih stroškov za izvedbo aktivnosti obeh projektov v letu 2016 se predvidena poraba bistveno nagne v prid prve prioritete. Na projektu LJUBA je mogoče v letu 2016 maksimalno porabiti še 26.700 EUR programskih sredstev, na projektu LOKNA pa 34.800 EUR. Stroški dela pri tem niso upoštevani.

Za izvajanje aktivnosti prve prioritete- brez upoštevanje stroškov projektov LJUBA in LOKNA-bo javni zavod porabil **59.521 EUR** ali 56 % predvidenih programskih sredstev in **3485 ur** ali 82 % delovnih ur treh redno zaposlenih.

Prioriteta 2: Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti obsegajo aktivnosti za zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva in obiskovalcev, za nameščanje in vzdrževanje parkovne infrastrukture, razvijanje informacijskih centrov, ter za zagotavljanje prepoznavnosti krajinskega parka in ozaveščanja javnosti.

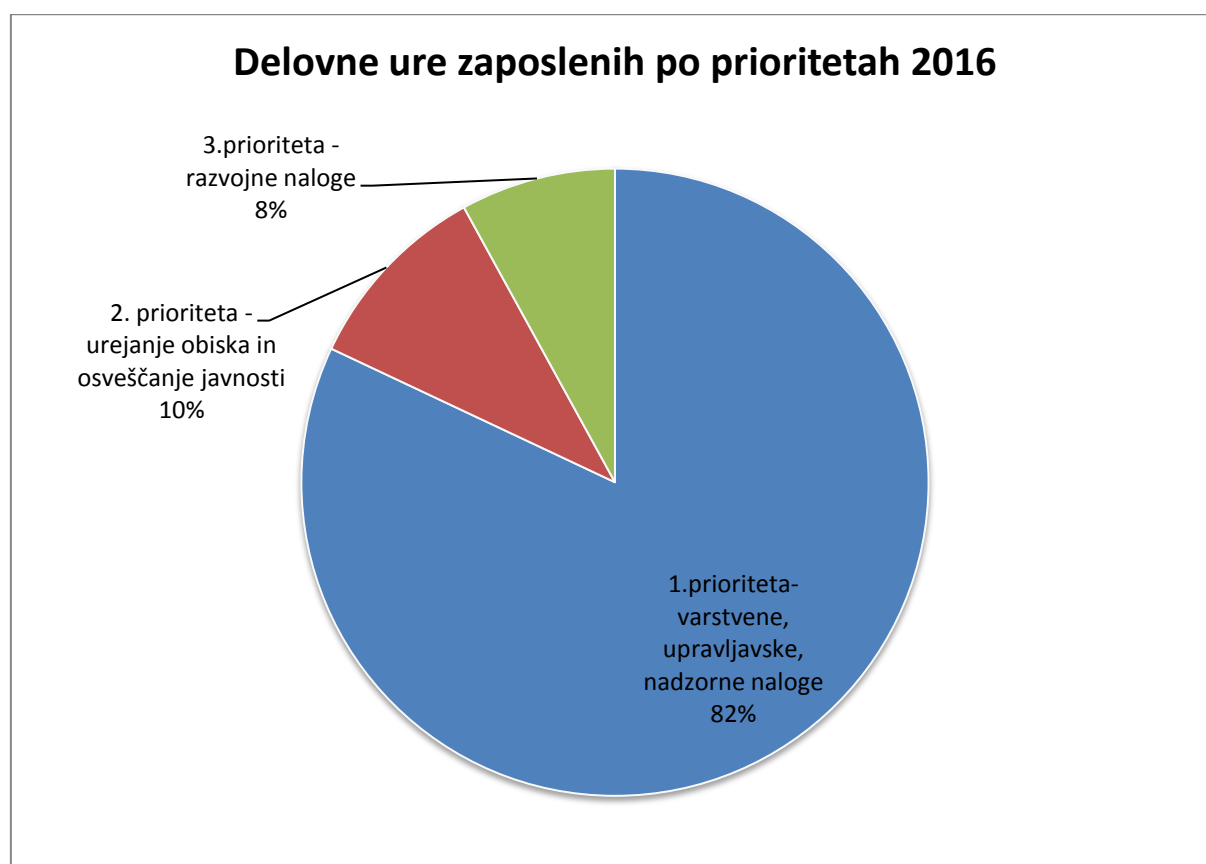
Za izvajanje teh aktivnosti bo javni zavod porabil **24.200 EUR** ali 22 % predvidenih programskih sredstev in **440 ur** ali 10 % delovnih ur treh redno zaposlenih.

Prioriteta 3: Razvojne naloge obsegajo aktivnosti za usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov, za sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in lokalnim prebivalstvom, za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanje naravi prijaznega turizma. Dodatno v ta sklop sodijo še aktivnosti upravljanja z UNESCO spomeniškim območjem .

Za izvajanje teh aktivnosti bo javni zavod porabil **22.750 EUR** ali 22 % predvidenih programskih sredstev in **355 ur** ali 7% delovnih ur treh redno zaposlenih.

Tabela 7.1 – Razporeditev delovnih ur in programskih stroškov po prioritetah

PRIORITETA	STROŠKI V EUR	URE	ODSTOTEK PROGRAMSKIH STROŠKOV	ODSTOTEK DELOVNIH UR
1.	59.521	3485	56%	82%
2.	24.200	440	22%	10%
3.	22.750	355	22%	8%
SKUPAJ	106.471	4280		

Razporeditev programskih sredstev po prioritetah 2016

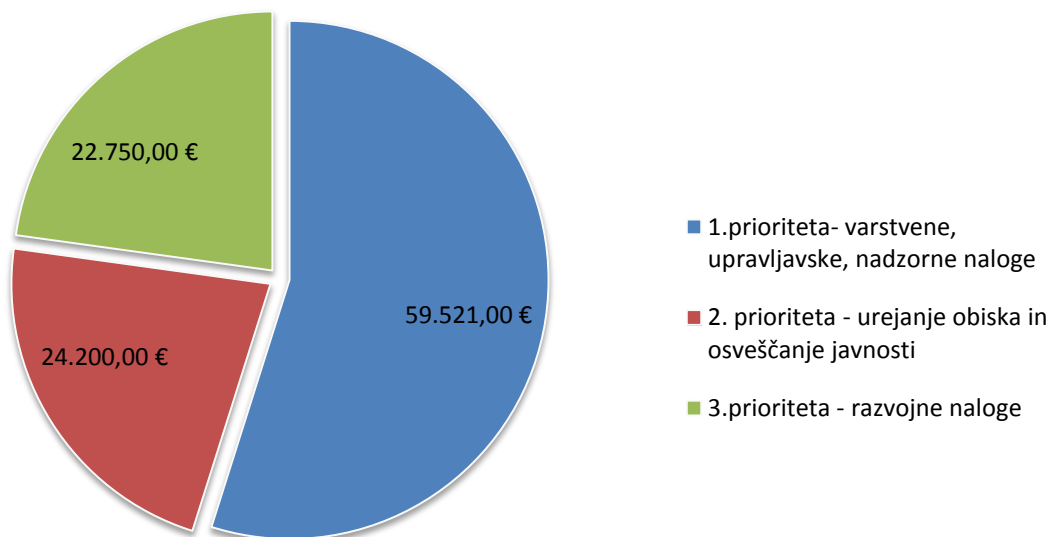

Tabela 7.2.1 – Razporeditev aktivnosti po prioritetnih nalogah –varstvene in upravljalvske naloge

PRIORI TETA	NALOGA	AKTIVNOST	PROGRAMSKA SREDSTVA EUR	URE
I. VARSTVENE UPRAVLJAVSKE IN NADZORNE NALOGE	Izvajanje neposrednih ukrepov in aktivnosti za varstvo vrst, HT,ekosistemov, Natura 2000 območij.....	- EGP-LJUBA Ljudje za Barje - LOKNA- ohranitev vodnih biotopov - Ohranitveni ukrepi za dvoživke-črne točke	2.340*** 3.200*** 3.700	150 160 40
	Priprava projektnih predlogov	Priprava kohezijskega projekta	5.281	600
	Načrt upravljanja	Usklajevanje in sprejem	1.500	950
	Interno komuniciranje in svetovalne storitve	Priprava in svetovanje	3.700	400
	Naravovarstveni nadzor	- Vzpostavitev naravovarstvene službe - Sodelovanje z inšpekcijskimi službami	0 250	180 40
	Omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih živalskih vrst ter za ohranjanje najbolj občutljivih naravnih vrednot	- Ohranitev habitata močvirske sklednice - Ohranitveni ukrepi za ketišča netopirjev - Ohranitev gnezdišč velikega škurha	6.000 1.600 6.000	50 40 50
	Spremljanje kazalnikov stanja narave	- Popis pokošenosti travnikov - Ugotavljanje stanja populacij izbranih vrst ptic (bela čapla) - Spletni GIS portal - Sodelovanje pri popisu velikega škurha	4.000 0 4.500 0	100 80 20 5
	Naravovarstveni ukrepi na kmetijskih zemljiščih	- Sodelovanje z lastniki in uporabniki zemljišč ter strokovnimi službami na področju kmetijstva in razvoja podeželja - Zakup kmetijskih zemljišč - Vzpostavitev ustrezne prakse in upravljanje s kmetijskimi zemljišči - Odstranjevanje ITRV in zasemenjevanje	250 1.000 4.500 8.000	40 150 100 100
	Sodelovanje z ZRSVN in Skupnostjo parkov Slovenije	- Redna srečanja in usklajevanja z ZRSVN - Sodelovanje v SPS	200 500	30 50
	Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje	Vzdrževanje Strjanovega brega	3.000	150
	SKUPAJ		59.521	3485

OPOMBA:*** Pri projektih LJUBA in LOKNA, ki sta v izvajanju, je upoštevana samo višina lastne udeležbe!

Tabela 7.2.2– Razporeditev aktivnosti po prioritetnih nalogah –naloge osveščanja in urejanja obiska

PRIORITETA	NALOGA	AKTIVNOST	PROGRAMSKA SREDSTVA EUR	URE
II. NALOGE UREJANJA OBISKA IN OZAVEŠČANJA JAVNOSTI	Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva in obiskovalcev	Vodenje obiskovalcev	3.000	50
	Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanje javnosti	Spletna stran www.ljubljanskobarje.si	1.500	100
		Tiskan promocijski material	7.500	75
		Delavnice, predavanja, predstavitve	6.500	30
		Mobilna razstava	1.000	20
		Informacijsko svetovalna pisarna	600	60
		Sodelovanje z mediji	600	50
		Nastopi na sejemskih in drugih prireditvah	1.000	30
		Usposabljanje parkovnih vodnikov	1.500	5
		Svetovanje pri urejanju parkovne infrastrukture	1.000	20
SKUPAJ			24.200	440

Tabela 7.2.3– Razporeditev aktivnosti po prioritetnih nalogah –razvojne naloge

PRIORITETA	NALOGA	AKTIVNOST	PROGRAMSKA SREDSTVA EUR	URE
III. RAZVOJNE NALOGE	Usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj	• Promocija lokalnih pridelkov	250	30
		• Mednarodno sodelovanje	1.000	50
		• Sodelovanje z izobraževalnimi institucijami	500	30
	Varstvo kulturne dediščine	• Upravljanje z območjem ostankov kolišč na Ljubljanskem barju, ki so vpisane na UNESCO Seznam svetovne dediščine	20.000	210
	Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev	• Sodelovanjem z lokalnimi skupnostmi in drugimi razvojnimi organizacijami	500	25
	Vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanje naravi prijaznega turizma	• Sodelovanje z nosilci razvoja turistične ponudbe	500	10
SKUPAJ			22.750	355

8. KADROVSKI NAČRT 2016

8.1. Zaposlenost

Število redno zaposlenih v letu 2016 bo v primerjavi s številom zaposlenih v letu 2015 ostalo nespremenjeno (trije javni uslužbenci). Iz projekta LJUBA-Ljudje za barje, financiranega iz finančnega mehanizma EGP, bosta v letu 2016 zaposlena dva sodelavca (delovno mesto naravovarstveni svetovalec- 2x) - za obdobje od januarja do vključno aprila 2016, ko se projekt zaključi. Za stroške dela na projektu je predvidenih 22.100 EUR. Iz sredstev projekta LOKNA- ohranitev in promocija vodnih biotopov, financiranih iz sredstev programa predpristopne pomoči IPA Slovenija- Hrvaška 2007-2013 niso bile realizirane nove zaposlitve, je pa za vodenje projekta iz projektnih sredstev delno sofinancirana plača direktorja- od januarja do vključno aprila v višini 25% delovnih ur. Za stroške dela na projektu v letu 2016 je predvidenih 3.652 EUR.

Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, ki ga je sprejel svet zavoda v začetku leta 2010 predvideva 14 delovnih mest, z zapolnitvijo katerih bi bilo mogoče, glede na obsežnost in zahtevnost parka, v celoti izvajati z uredbo predpisane naloge javne službe varstva narave (ne pa tudi varovanja kulturne dediščine). S tremi zaposlenimi v parku je zasedenih le 20% s sistemizacijo predvidenih delovnih mest. Na podlagi Odloka o razglasitvi kolišč na Igu za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS št. 2/2014) in dosjeja nominacije za uvrstitev kolišč na UNESCO Seznam svetovne dediščine KP Ljubljansko barje tudi upravljavec z območjem svetovne dediščine, vendar sistemsko financiranje te dejavnosti trenutno ni urejeno, zato smo primorani naloge, vezane na varovanje svetovne dediščine, opravljati v okviru zasedenih delovnih mest in s pomočjo pogodbe z zunanjimi izvajalci.

Dodatne obveznosti izhajajo iz samega delovanja in poslovanja javnega zavoda, saj za javni zavod s tremi zaposlenimi veljajo popolnoma enaka pravila in zakonodaja (delovna razmerja, javno naročanje, finančno poslovanje, planiranje in poročanje) kot za neprimerno večje sisteme.

Tabela 8.1.1 – Kadrovski načrt 2016

I. Zaposleni, ki jih financira MOP	I. – IV. TR	V. TR	VI. TR	VII. TR	VIII. TR	IX. TR	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 30. 9. 2016	0	0	1	2	0	0	3
Št. zaposlenih na dan 31. 12. 2015 (a+b)	0	0	1	2	0	0	3
a) Št. zaposlenih za določen čas	0	0	0	1	0	0	1
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	0	0	1	1	0	0	2
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom	0	0	0	0	0	0	0
Število napredovanj v plačne razrede	0	0	0	0	0	0	0
Število premestitev	0	0	0	0	0	0	0
Število upokojitev	0	0	0	0	0	0	0
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	0	0	0	0	0	0	0
Število odpovedi pogodb o zaposlitvi	0	0	0	0	0	0	0
2. Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov: projektno delo	0	0	0	2	0	0	2
3. Skupaj število zaposlenih na dan 31. 12. 2015(1+2)	0	0	1	6	0	0	5

Tabela 8.2. – Načrt stroškov dela 2016 po načelu denarnega toka

NAČRTOVANI STROŠKI DELA	SKUPAJ FN 2015	SREDSTVA MKO 2015	DRUGI VIRI SREDSTEV 2015	SKUPAJ SREDSTVA 2015	DEJAVNOST NA TRGU 2015	DELEŽ MOP V %
	I	2	3	4=2+3	5=I-4	
a) plače in dodatki	95.560,37	75.978,44	19.581,93	95.560,37	0,00	80
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih				0,00	0,00	
b) regres za letni dopust	2.300,73	1.836,73	464,00	2.300,73	0,00	80
c) povračila in nadomestila	7.450,40	6.048,75	1.401,65	7.450,40	0,00	81
d) sredstva za delovno uspešnost				0,00	0,00	
e) sredstva za nadurno delo				0,00	0,00	
f) drugi izdatki (odpravnine, solidarnostna pomoč, jubilejne nagrade)	4.320,40	3.600,40	720,00	4.320,40	0,00	
SKUPAJ I. (a+b+c+d+e+f)	109.631,90	87.464,32	22.167,58	109.631,90	0,00	80
g) Skupaj bruto plače (a+d+e)	95.560,37	75.978,44	19.581,93	95.560,37	0,00	80
h) Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+f)	14.071,53	11.485,88	2.585,65	14.071,53	0,00	82
i) Skupaj prispevki, davek, premije pokojninskega zavarovanja (j+k)	15.751,65	12.427,51	3.324,14	15.751,65	0,00	79
SKUPAJ 2. (g+h+i)	125.383,55	99.891,83	25.491,72	125.383,55	0,00	80
j) prispevki	15.504,69	12.306,33	3.198,36	15.504,69	0,00	79
k) premije pokojninskega zavarovanja	246,96	121,18	125,78	246,96	0,00	49
struktura virov		79,67	20,33	491,86	0,00	

Tabela 8.1.3. – Sistemiziranost delovnih mest (DM)

Naziv DM	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku	Število zasedenih DM na dan 31. 12. 2015	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2016	
direktor	1	1	1	
visoki naravovarstveni svetnik	1	0	0	
naravovarstveni svetnik	1	0	0	
naravovarstveni nadzornik I	1	0	0	
višji naravovarstveni svetovalec	1	1	1	
naravovarstveni svetovalec	2	2*	0	
naravovarstveni nadzornik III	2	0	0	
naravovarstveni sodelavec IV	1	0	0	
vodnik v zavarovanem območju III	1	0	0	
sodelavec na parkovnih informacijskih mestih	2	0	0	
poslovni sekretar VI	1	1	1	
Skupaj	14	5	3	

* zaposlitev na projektu EGP

Tabela 8.1.4. – Število zaposlenih v letih 2015, 2016, 2017

mesec	število zaposlenih	vir financiranja
januar 2015	3	MOP
januar 2016	5	3 MOP 2 projekt EGP*
januar 2017	3	MOP

8.2. Ostale oblike dela- avtorske pogodbe in delo preko študentskega servisa

V letu 2016 bomo stroške za izvedbo nekaterih del in aktivnosti plačali na podlagi avtorske pogodbe z zunanjimi sodelavci oziroma študentske napotnice, in sicer:

- avtorske pogodbe za vodenja skupin, izvedbe predavanj, delavnic...
- delo preko študentskega servisa za čiščenje poslovnih prostorov ter občasno pomoč v administraciji in pomoč pri izvedbi prireditev in dogodkov ...

8.3. Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih

Zaposlenim v zavodu bomo skladno z možnostmi in ponudbo omogočili redno usposabljanje s področja predstavljanja in ohranjanja naravnih vrednot in kulturne dediščine, naravovarstvenih, okoljskih, bioloških znanosti ter jim omogočili sodelovanje z drugimi zavarovanimi območji v Sloveniji in tujini s ciljem vzpostavitve usposobljene, strokovne in predane ekipe.

9. FINANČNI NAČRT

Javni zavod KP Ljubljansko barje bo izvajal aktivnosti, navedene v programu dela zavoda, v okviru dejavnosti javne službe ohranjanja narave, dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu ter programov oziroma projektov. Izvajanje dejavnosti se bo financiralo iz različnih virov, ki so opredeljeni v finančnem načrtu zavoda.

Osnova za pripravo finančnega načrta javnega zavoda KP Ljubljansko barje za leto 2016 so bili naslednji podatki:

- podatek o višini sredstev državnega proračuna, ki so v letu 2016 predvidena za financiranje dejavnosti javne službe ohranjanja narave, kot nam je bil posredovan s strani pristojnega ministrstva
- ocena sredstev, ki jih za naravovarstveno upravljanje kmetijskih zemljišč KP Ljubljansko barje namenja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije
- ocena vrednosti finančnih sredstev, ki jih bo možno v prihodnjem letu pridobiti s prodajo blaga in storitev na trgu;
- ocena sredstev, ki jih bo možno pridobiti z donacijami zasebnih družb;
- ocena sredstev, ki bodo v letu 2016 pridobljena v okviru projektov oziroma programov;
- ocena sredstev, potrebnih za avansiranje plačil aktivnosti odobrenih projektov.

9.1. Prihodki

9.1.1. Proračunska sredstva

Ministrstvo za okolje in prostor PP 153235	164.456,83
Plače	99.891,83
Material in storitve	63.565
Investicije	1.000

Za delovanje Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje je po sprejetem proračunu RS za leto 2016 namenjenih **164.456,83 EUR** (od tega 99.891,83 EUR za plače) in **1.000 EUR** za investicije.

9.1.2. Sofinanciranje izvajanja nalog javnega zavoda

Pričakujemo sofinanciranje dejavnosti upravljanja z svetovno dediščino (Kolišča na Ljubljanskem barju) s strani resornega ministrstva za ohranjanje kulturne dediščine v višini **20.000 EUR** (PP 948310- Unesco, znak evropske dediščine).

Za aktivnosti, vezane na predsedovanje Slovenije Mednarodni koordinacijski skupini za kolišča (ICG Palafittes) pričakujemo na razpisu pridobljenih **1.500 EUR** s strani Slovenske nacionalne komisije za Unesco.

Poleg tega glede na dosedanje izkušnje lahko računamo na nekaj prispevkov lokalnih skupnosti, pričakujemo vsaj **4.000 EUR** za sofinanciranje različnih aktivnosti parka.

financer	višina v EUR
-----------------	---------------------

MK	20.000
SNKU	1.500
Lokalne skupnosti	4.000

9.1.3. Projektna sredstva

KP Ljubljansko barje sodeluje kot partner pri izvedbi dveh projektov, ki sta financirana s strani finančnega programa EGP in evropskega teritorialnega sodelovanja. Oba projekta bosta zaključena v prvi polovici leta, v nadaljevanju bodo predvidoma izdani vsi zahtevki do vodilnega partnerja oziroma Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Na projektu Ljuba bo financer povrnili stroške izvajanja projekta (zmanjšane za lastni delež) predvidoma v celoti v letu 2016, zaradi zahtevnejših postopkov pa pri projektu Lokna v letu 2016 še ni pričakovati celotnega povračila upravičenih stroškov projekta.

Za kritje stroškov avansiranja projektov je KP Ljubljansko barje najel kredit pri zakladnici (KP Ljubljansko barje je od 2014 vključen v sistem enotnega upravljanja s prostimi denarnimi sredstvi). Vsa prejeta sredstva s strani finančnih programov bodo uporabljena za vrnitev kredita, zato niso upoštevana med razpoložljivimi sredstvi za izvajanje programa dela 2016.

projekt	skupaj zahtevki v EUR	povrnjeni zahtevki v EUR	predvidena povračila 2016 v EUR	predvidena povračila 2017 v EUR
LJUBA- Ljudje za Barje	135.877	11.688	124.189	-
LOKNA	86.543	-	43.736	42.807
Skupaj	222.514	11.688	167.934	42.807

9.1.4. Sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov

Na podlagi Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov mora Sklad del presežka prihodkov nameniti izvajanju ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov. Predlagana višina sredstev SKZGS za JZ KP Ljubljansko barje v letu 2016 znaša **40.000 EUR**, vendar bodo sredstva dokončno določena ob podpisu tripartitne pogodbe med upravljavcem, Skladom in MOP.

9.1.5. Lastna dejavnost

V letu 2016 pričakujemo, da bi lahko z lastno dejavnostjo zavoda KP Ljubljansko barje (vodenje obiskovalcev, organizacija dogodkov ...) zaslužili okoli **4.000 EUR**. Sredstva bodo namenjena stroškom priprave vodenj in drugih aktivnosti, vezanih na lastno dejavnost zavoda.

9.1.6. Presežek prihodkov nad odhodki 2015

Na podlagi zaključnega poročila JZ KP Ljubljansko barje za leto 2015 je zavod ustvaril **4.226 EUR** presežka prihodkov nad odhodki. Na kontu Pasivnih časovnih razmejitev - kratkoročno odloženi

prihodki pa je razmejenih **6.500 EUR** za kritje stroškov, nastalih z upravljanjem UNESCO spomenika. Slednje se zato v letu 2016 porabi za kritje stroškov, nastalih z upravljanjem z UNESCO spomenikom.

Tabela 9.1 - Načrtovani prihodki v KP Ljubljansko barje v letu 2016- zneski v EUR

VIR	ZNESEK v EUR	DELEŽ v %
Ministrstvo okolje in prostor	164.456,83	69,05%
Ostali sofinancerji (javna sredstva)	25.500	10,71%
Sredstva SKZGS	40.000	16,79%
Lastna sredstva in prihodki	4.000	1,68%
Presežek 2015	4.226	1,77%
	238.182,83	100%
Projektna sredstva *	167.934	
Kredit- zakladnica **	50.000	

* ocena povrnjenih sredstev za upravičene stroške projektov Lokna, Ljuba

** ocena potrebnega zadolževanja za izvajanje aktivnosti v projektih LJUBA in LOKNA (na podlagi finančnega načrta , predvidenih aktivnosti in časovnice); odvisno od dinamike plačevanja zahtevkov.

9.2. Odhodki

9.2.1. Stroški dela - kadrovski načrt

V okviru javne službe ohranjanja narave izvajajo zaposleni varstvene, strokovne, nadzorne in upravljalne naloge v parku. Za stroške zaposlenih (plače in drugi izdatki zaposlenim ter prispevki in davki na plače) za tri redno zaposlene sodelavce je v letu 2016 iz proračuna RS zagotovljeno **94.500,00 EUR**. Potrebna sredstva za plače bodo v primerjavi z letom 2015 višja zaradi sprostitev napredovanj (dve zaposleni sta napredovali za dva plačna razreda), povišanja regresa za letni dopust in odpravnine nekdanji direktorici. Deloma se lahko znižajo, v kolikor bo izkoriščena možnost sofinanciranja plače direktorja s strani projekta LOKNA in poslovne sekretarke s strani projekta LJUBA (skupaj 4.000 EUR).

Sredstva za plače za dva projektno zaposlena sodelavca krije projekt LJUB, KPLB zagotavlja samo sorazmerni delež lastne udeležbe..

Tabela 9.2.1. - Stroški dela v KP Ljubljansko barje v letu 2016- zneski v EUR denarni tok

DELOVNO MESTO	STROŠKI DELA
STROŠKI DELA (obstoječe kadrovska zasedba)	99.892
Direktor	49.662
poslovni sekretar VI	19.992
višji naravovarstveni svetovalec	30.239
STROŠKI DELA (projektne zaposlitve)	25.492
naravovarstveni svetovalec (5 mesecev)	10.595
naravovarstveni svetovalec (5 mesecev)	10.595
Projektna zaposlitev Lokna (5 mesecev)	4.302
SKUPAJ STROŠKI DELA	125.384

Morebitni preostanek sredstev za plače, ki bi nastal kot posledica projektnega financiranja stroškov dela bo prerezporejen v stroške za blago in storitve.

9.2.2. Stroški materiala in storitev

Za materialne stroške in storitve, upoštevajoč tako proračunska kot donatorska in lastna sredstva bo JZ KP Ljubljansko barje v letu 2016 lahko namenil skupaj **143.791 EUR**, od tega iz proračuna MOP **63.565 EUR**. Zaradi lažje preglednosti smo jih razdelili na:

- fiksni del, nujno potreben za osnovno delovanje zavoda (najemnine, komunalni stroški, vzdrževanje, komunikacijske storitve itd.),
- stroške, vezane na izvedbo tega programa (izvedba projektnih in raziskovalnih nalog osveščanje, promocija, mednarodno sodelovanje)

Sredstva, predvidena za projektne aktivnosti v prijavljenih projektih, v tem obračunu niso upoštevana.

Tabela 9.2.2. - Stroški materiala in storitev v KP Ljubljansko barje v letu 2016 - zneski v EUR

FIKSNI STROŠKI DELOVANJA ZAVODA	OCENA POTREBNIH SREDSTEV	VIR
najem poslovnih prostorov	7.620	MOP
pisarniški material in oprema	3.500	MOP
energija, voda, komunalne storitve, ogrevanje, telefoni, pošta, časopisi, vzdrževanje računalniške opreme	6.200	MOP
čiščenje in tekoče vzdrževanje	2.500	MOP
najem prostorov (sestanki, delavnice...)	500	MOP
računovodstvo	7.500	MOP
sejnine	1.500	MOP
SKUPAJ FIKSNI STROŠKI	29.320	

PROGRAMSKI STROŠKI DELOVANJA ZAVODA	OCENA POTREBNIH SREDSTEV	VIR FINANCIRANJA
Sprejem načrta upravljanja		
Načrt upravljanja –zaključna faza	1.500	MOP
Opravljanje naravovarstvenih nalog ohranjanja biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti, varovanja naravnih vrednot in zagotavljanje ugodnega stanja Natura 2000 vrst in habitatnih tipov na območju KP Ljubljansko barje		
A) Ohranitveni ukrepi za zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000		
Dvoživke	3.700	MOP
Netopirji	1.600	MOP
Močvirska sklednica	6.000	SKZGS
Veliki škurh	6.000	SKZGS
B) Spremljanje stanja biotske raznovrstnosti Popis pokošenosti travnikov	4.000	SKZGS
Upravljanje s kmetijskimi zemljišči		
Zakupnina	1.000	SKZGS
Upravljanje z zemljišči	4.500	SKZGS
Odstranjevanje ITRV in zasemenjevanje	8.000	SKZGS
Vzdrževanje Strojanovega brega	3.000	SKZGS
Varovanje kulturne krajine in sodelovanje pri varstvu kulturne dediščine		
Upravljanje z območjem ostankov kolišč na Ljubljanskem barju, ki so vpisane na UNESCO Seznam svetovne dediščine	21.500	MK/SNKU
	6.500	Razmejitve 2015
Parkovna infrastruktura		
Strokovna pomoč občinam in organizacijam	500	LS
	500	MOP
Razvojne aktivnosti		
Sodelovanje z ZRSVN	200	MOP
Sodelovanje z naravnimi parki in drugimi zavarovanimi območji v Sloveniji	500	MOP
Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi razvojnimi organizacijami	500	MOP
Sodelovanje z inšpekcijskimi službami	250	MOP
Sodelovanje z lastniki in uporabniki zemljišč ter strokovnimi službami na področju kmetijstva in razvoja podeželja.	250	SKZGS
Sodelovanje z nosilci razvoja turistične ponudbe	500	LS
Sodelovanje z izobraževalnimi institucijami	500	MOP
Mednarodno sodelovanje	1.000	MOP
Promocija lokalnih pridelkov	250	MOP
Prostorsko informacijski sistem		

GIS	4.500	MOP
Osveščanje, okoljsko izobraževanje in predstavitev biotske raznovrstnosti, ekosistemskih storitev in kulturne dediščine KP Ljubljansko barje		
Spletne strani KPLB	1.500	MOP
Tiskan prom. material (ponatisi, nove edicije)	5.500	MOP
	2.000	LS
Delavnice, predavanja, predstavitve	5.500	MOP
	1.000	LS
Mobilna razstava	1.000	MOP
Informacijsko svetovalna pisarna KP Ljubljansko barje	600	MOP
Sodelovanje z mediji	600	MOP
Vodenje obiskovalcev	3.000	LD
Nastopi na sejamskih in drugih prireditvah	1.000	LD
Izobraževanje lokalnih vodnikov	1.500	MOP
Projekti in projektne ideje		
EGP - LJUBA	2.340	SKZGS
LOKNA	3.200	SKZGS
Projekt kohezijske politike (Poljuba)	3.571	Presežek 2015
	1710	SKZGS
Drugi programski stroški		
Priprava programskih dokumentov in svetovalne storitve	3045	MOP
	655	Presežek 2015
SKUPAJ	114.471	
SKUPAJ FIKSNI IN PROGRAMSKI STROŠKI	143.791	

*Za boljšo preglednost tabele so viri financiranja posameznih aktivnosti označeni z različnimi barvam. Nekatere navedene aktivnosti se bodo financirale iz različnih virov, zato oznaka predstavlja izhodišče oz. večinskega financiranja in lahko pri implementaciji tega programa dela pride do odstopanj.

Legenda: Viri financiranja

Ministrstvo za okolje in prostor
Ministrstvo za kulturo in SNKU
Sredstva lokalnih skupnosti
Lastna dejavnost
Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije
Presežek 2015
Razmejitev 2015

9.2.3. Investicije

Manjši znesek **1.000** EUR je namenjen izključno vzdrževanju in nadomeščanju pisarniške in računalniške opreme.

Tabela 9.2.3. - Načrt investicij s finančno oceno v KP Ljubljansko barje v letu 2016

INVESTICIJE V KP LJUBLJANSKO BARJE V LETU 2015	OCENA POTREBNIH SREDSTEV	VIR FINANCIRANJA
Računalniška oprema (vzdrževanje in nadomeščanje)	1.000	MOP
SKUPAJ	1.000	

9.1. Načrtovani prihodki in odhodki KP Ljubljansko barje v letu 2016 po načelu denarnega toka

		VIRI FINANCIRANJA						
		SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA (MKO)	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA (ostala ministrstva in skladi)	SREDSTVA ZA POSEBNE REDNE DEJAVNOSTI	SREDSTVA OBČINSKEGA PRORAČUNA	DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	SREDSTVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	SKUPAJ
VRSTA IZDATKOV	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM SKUPAJ S PRISPEVKI IN DAVKI	94.500				25.492	0	119.992
	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	63.565	61.500		4.000	62.580	0	191.645
	IZDATKI FINANCIRANJA						0	0
	INVESTICIJSKI IZDATKI	1.000				1.800		2.800
	SKUPAJ	159.065	61.500	0	4.000	89.872	0	314.437

10. FINANČNE TABELE

10.1. Predračunska bilanca stanja – plan 2016

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	ZNESEK		PLAN 2016	indeks FN 2016/ REAL.2015	FN 2016/REAL.2014
		REALIZACIJA 2014	REALIZACIJA 2015			
	SREDSTVA					
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA V UPRAVLJANJU	6.518	27.150	21.730	80	333
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		6.100	6.100		
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV		915	2.135		
02	NEPREMIČNINE					
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN					
04	DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	26.361	49.844	52.644	106	200
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	19.843	27.879	34.879	125	176
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE					
07	DOLOGRAČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI					
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA					
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE					
	B) KRATKOČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	44.330	159.119	84.600	53	191
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ VNOČLJIVE VREDNOSTNICE	121	972	0		
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	16.084	8.350	28.400	340	177
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	0	0			#DIV/0!
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE					
14	TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	7.885	7.570	8.000	106	101
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE					
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA					
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	179	677	200		
18	NEPLAČANI ODHODKI					
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	20.061	141.550	48.000	34	239
3	C) ZALOGE	0	0	0		
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA					
31	ZALOGE MATERIALA					
32	ZALOGE DROBNEGA MATERIALA					
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE					
34	PROIZVODI					
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA					
36	ZALOGE BLAGA					
37	DRUGE ZALOGE					
	I. AKTIVA SKUPAJ	50.848	186.269	106.330	57	209
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE					
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV					
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	32.393	142.721	69.497	49	215
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN					

	VARŠČINE					
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	6.916	10.557	9.000	85	130
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	6.478	7.467	6.197	83	96
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	989	1.528	1.300	85	131
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	654	115.669	53.000	46	8.104
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV					
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA					
28	NEPLAČANI PRIHODKI					
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	17.356	7.500		0	
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČEN OBVEZNOSTI	18.455	43.548	36.833	85	200
90	SPLOŠNI SKLAD					
91	REZERVNI SKLAD					
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		1.329			
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE					
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH					
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREMETENA STREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA					
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE					
9413	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI					
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI					
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI					
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI					
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	18.371	27.116	21.730	80	118
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE					
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	84	15.103	15.103	100	
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI					
	I. PASIVA SKUPAJ	50.848	186.269	106.330	57	209
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE					

10.2. Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

ČLENITEV PODSKUP IN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	ZNESEK		PLAN 2016	INDEKS FN 2016/REAL. 2015	INDEKS FN 2016/REA L2014
		REALIZACIJ A 2014	REALIZACIJ A 2015			
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	198.921	317.699	291.430	92	147
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	198.921	317.699	291.430	92	147
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.					
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.					
761	PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA IN BLAGA					
762	B) FINANČNI PRIHODKI	11	0			
763	C) DRUGI PRIHODKI	4.745	95	0		
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	111	0	0		
	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV					
	DRUGI PREVREDNOTEVALNI PRIHODKI	111	0			
	D) CELOTNI PRIHODKI	203.788	317.794	291.430	92	143
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	113.341	180.351	175.843	98	155
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA					
460	STROŠKI MATERIALA	7.832	5.810	5.900	102	75
461	STROŠKI STORITEV	105.509	174.541	169.943	97	161
	F) STROŠKI DELA	89.778	128.148	115.587	90	129
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	70.373	101.220	87.457	86	124
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	11.329	16.268	14.200	87	125
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	8.076	10.660	13.930	131	172
462	G) AMORTIZACIJA	65	407	0		
463	H) DOLGOROČNE REZERVACIJE	0	0	0		
del 465	I) DAVEK OD DOBIČKA	0	0	0		
del 465	J) OSTALI DRUGI STROŠKI		3.698			
467	K) FINANČNI ODHODKI		5			
468	L) IZREDNI ODHODKI					
	M) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	511	959	0		
	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV					
	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	511	959			
	N) CELOTNI ODHODKI	203.695	313.568	291.430	93	143
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	93	4.226	0	0	
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	-93	-4.226	0	0	
del 80	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja					
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	3	5	4	80	133
	Število mesecev poslovanja	12	12	12	100	100

10.3. Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

ČLENITEV PODSKUP IN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	ZNESEK	
		prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	291.430	0
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	291.430	
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.		
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.		
761	PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA IN BLAGA		
762	B) FINANČNI PRIHODKI		0
763	C) DRUGI PRIHODKI	0	0
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	0	0
	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV		
	DRUGI PREVREDNOTEVALNI PRIHODKI		
	D) CELOTNI PRIHODKI	291.430	0
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	175.843	0
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA		
460	STROŠKI MATERIALA	5.900	
461	STROŠKI STORITEV	169.943	
	F) STROŠKI DELA	115.587	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	87.457	
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	14.200	
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	13.930	
462	G) AMORTIZACIJA	0	0
463	H) DOLGOROČNE REZERVACIJE	0	0
del 465	I) DAVEK OD DOBIČKA	0	0
del 465	J) OSTALI DRUGI STROŠKI	0	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	0	
468	L) IZREDNI ODHODKI	0	0
	M) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	0	0
	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV		
	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI		
	N) CELOTNI ODHODKI	291.430	0
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	0	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	0	0
del 80	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja		

10.4. Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka – plan 2016

ČLENITEV PODSKUP IN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	ZNESEK		PLAN 2016	INDEKS	
		REALIZACIJ A 2014	REALIZACIJ A 2015		FN 2016/REAL. 2015	FN 2016/ REAL. 2014
	I. SKUPAJ PRIHODKI	201.952	215.478	401.890	187	199
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	201.952	215.478	401.890	187	199
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ	196.597	210.548	397.890	189	202
	a) Prejeta sredstva iz državnega proračuna	187.037	189.163	251.146	133	134
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	185.072	188.163	250.146	133	135
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	1.965	1.000	1.000	100	
	b) Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	9.560	11.450	4.000	35	42
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	9.560	11.450	4.000	35	42
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije					
	c) Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	0	0	0		
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo					
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije					
	d) Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	0	0	0		
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo					
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije					
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo					
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije					
del 740	e) Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	0	0	0		
741	f) Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU		9.935	142.744		
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	5.355	4.930	4.000	81	75
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	5.342	4.835	4.000	83	75
7102	Prejete obresti	13				0
del 7100 +del 7101	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividenda javnih podjetij, javnih skladov in javnih finančnih institucij ter drugih podjetij in finančnih institucij					
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe		95			
72	Kapitalski prihodki					
730	Prejete donacije iz domačih virov					
731	Prejete donacije iz tujih virov					
732	donacije za odpravo posledic naravnih nesreč					
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU					

787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij					
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	0	0	0		
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev					
del 7102	Prejete obresti					
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugih prihodkov od premoženja					
del 7100 +del 7101	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividenda javnih podjetij, javnih skladov in javnih finančnih institucij ter drugih podjetij in finančnih institucij					
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo izvajanja javne službe					
	II. SKUPAJ ODHODKI	197.171	337.254	314.437	93	159
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	197.171	337.254	314.437	93	159
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	72.933	108.351	104.988	97	144
del 4000	Plače in dodatki	65.697	98.081	90.917	93	138
del 4001	Regres za letni dopust	831	1.367	2.301	168	277
del 4002	Povračila in nadomestila	6.257	8.903	7.450	84	119
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost					
del 4004	Sredstva za nadurno delo					
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	148		4.320		2.919
	B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost	10.847	16.103	15.004	93	138
del 4010	Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	5.814	8.686	8.112	93	140
del 4011	Prispevki za zdravstveno zavarovanje	4.658	6.959	6.498	93	140
del 4012	Prispevki za zaposlovanje	39	125	55	44	141
del 4013	Prispevki za porodniško varstvo	66	98	92	94	139
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega zavarovanja	270	235	247	105	91
	C) Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	112.159	184.451	191.645	104	171
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	78.883	151.847	150.872	99	191
del 4021	Posebni material in storitve		95		0	
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	3.179	3.018	5.798	192	182
del 4023	Prevozni stroški in storitve	574	1.513	800	53	139
del 4024	Izdatki za službena potovanja	7.676	3.365	3.400	101	44
del 4025	Tekoče vzdrževanje	6.123	9.929	15.855	160	259
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	7.721	7.879	8.120	103	105
del 4027	Kazni in odškodnine					
del 4028	Davek na izplačane plače					
del 4029	Drugi operativni odhodki	8.003	6.805	6.800	100	85
403	d) Plačila domačih obresti		4			
404	E) Plačila tujih obresti	0	0	0		
410	F) Subvencije	0	0	0		
411	G) Transferi posameznikom in gospodinjstvom	0	0	0		

412	H) Transferi neprofinim organizacija in ustanovam	0	0	0		
412	I) Drugi tekoči domači transferji	0	0	0		
	J) Investicijski odhodki	1.232	28.345	2.800	10	227
4200	Nakup zgradb in prostorov					
4201	Nakup prevoznih sredstev		17.429			
4202	Nakup opreme	1.167	3.326	1.000	30	86
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	65	1.490	1.800	121	
4204	Novogradnja, rekonstrukcije					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove					
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev					
4207	Nakup nematerialnega premoženja		6.100			
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring					
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog					
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	0	0	0		
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu					
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz nslova porab blaga in storitev na trgu					
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu					
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	4.781	-121.776	87.453	-72	1.829
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	-4.781	121.776	-87.453	-72	1.829

10.5. Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	ZNESEK			INDEKS	INDEKS
		REALIZACI JA 2014	REALIZACI JA 2015	PLAN 2016	FN 2016/REAL. 2016	FN2016/real.201 4
1	2	5	5	6	7	8
750	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0	0	0		
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov					
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov					
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin					
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij					
7503	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij					
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin					
7506	Prejeta vračila danih posojil iz tujine					
7507	Prejeta vračila danih posojil - državnemu proračunu					
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij					
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev					
751	Prodaja kapitalskih deležev					
440	V. DANA POSOJILA	0	0	0		
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom					
4401	Dana posojila javnim skladom					
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin					
4403	Dana posojila finančnim institucijam					
4404	Dana posojila privatnim podjetjem					
4405	Dana posojila občinam					
4406	Dana posojila v tujino					
4407	Dana posojila državnemu proračunu					
4408	Dana posojila javnim agencijam					
4409	Plačila zapadlih poroštev					
441	Povečanje kapitalskim deležev in naložb					
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA	0	0	0		

	VII/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA	0	0	0		

10.6. Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV KONTA	ZNESEK		PLAN 2016	INDEKS FN 2016/REALIZ. 2015	INDEKS FN 2016/real.2014
		REALIZACIJA 2014	REALIZACIJA 2015			
1	2	5	5	6	7	8
50,00	VII. ZADOLŽEVANJE	0	431.000	0	0	
500,00	Domače zadolževanje	0	431.000	0	0	
5001,00	Najeti krediti pri poslovnih bankah					
5002,00	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah					
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu					
del 5003	Najeti krediti pri proračunu lokalnih skupnosti					
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja					
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih					
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih		431.000	0	0	
501,00	Zadolževanje v tujini					
55,00	VIII. ODPLAČILA DOLGA	0	316.000	62.000	20	
550,00	Odplačila domačega dolga	0	316.000	62.000	20	
5501,00	Odplačila kreditov poslovnim bankam					
5502,00	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam					
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu					
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti					
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja					
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom					
del 5503	Odplačila dolga drugim domačim kreditodajalcem		316.000	62.000	20	
551,00	Odplačila dolga v tujino					
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE	0	115.000	-62.000	-54	
	IX/1 NETO ODPLAČILO DOLGA	0	-115.000	62.000	-54	
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	4.781		29.062		
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH		6.776		0	